

KULT*

bud'te v obraze

ROZHOVORY:

Marie Kučerová

Filharmonie Brno

Poletíme?

brněnská hudební skupina

Yvona Kreuzmannová

festival Tanec Praha

TÉMA:

Nejslibnější
letní festivaly
a cestování

KOMU JE

URČEN LARP?

Během let se
z tohoto kulturního
fenoménu stalo
umění nevšedních
zážitků

FOTOGRAF JAN ŠIBÍK

„Snímky
mobilem
mi slouží
především
jako zápisník“

Mendel...

8. ročník oslav narozenin zakladatele genetiky, G. J. Mendela

21–22 • 7 • 2023

Mendlovo náměstí, BRNO
www.mendelje.cz

PÁTEK

Bert and Friends

Pam Rabbit • The People • MMNK

SOBOTA

Gipsy Kings ^(FR)

Poletíme? • Fanfare Ciocarlia ^(RO)

Program pro děti • odborné přednášky
prohlídky opatství • Stand-up Comedy

f mendelfestival
mendelfestival

Bud' u toho!

...festival

Mendel Festival 2023 se koná pod záštitou UNESCO+, ministra životního prostředí Petra Hladíka, ministra zemědělství Zdeňka Nekuly, ministra zdravotnictví Vlastimila Válka, hejtmána Jihomoravského kraje Jana Grolichy, primátorky města Brna Markéty Vaňkové, starosty MČ Brno-střed Vojtěcha Mencla. Projekt se uskutečňuje za finanční podpory Jihomoravského kraje a statutárního města Brna.

VSTUP
ZDARMA

6 FESTIVALY

ProART Festival je o prezentaci multižánrovosti umění

Jak festival probíhá a pro koho je určený, jsme rozebírali s jeho ředitelem, tanečníkem, choreografem a ProART principálem Martinem Dvořákem.

16 DIVADLO

Velká ryba v české muzikálové řece

Mystický příběh neobyčejně obyčejného Edwarda Blooma v hlavních rolích s Alešem Slaninou nebo Lukášem Janotou vplouvá do Městského divadla Brno v muzikálu Velká Ryba (Big Fish).

20 FILMY

Aftersun umí udržet tajemství

Filmů, jejichž zápletka se točí kolem dovolené v turistickém resortu, už bylo natočeno mnoho. Na protagonisty britského dramatu Aftersun žádné divoké zvraty nečekají. Kouzlo jednoho z nejoceňovanějších snímků poslední doby spočívá v něčem jiném.

28 CESTOVÁNÍ

Cestovní pojištění vás jistí i ochraňuje

Bohužel na to, v jak informované společnosti žijeme, je pojištění stále hodně podceňovaná záležitost.

40 KNIHY

Telegraficky „nahý“ Jaroslav Foglar

Foglarovy deníky, respektive jejich publikovaná část, se nevyhýbají ani tak osobní a veřejnosti tolik diskutované stránce jeho života, jakou byl jeho vztah k ženám.

Milí čtenáři,

v rukou držíte letní vydání magazínu KULT* 2/2023, ve kterém jsme se zaměřili na **festivalovou sezónu a cestování**.

Festivalová sezóna je v plném proudu. Letní prázdniny s parnými dny se kvapem blíží. Proto jsme připravili tipy na vybrané festivaly, na které vás chceme nalákat. Myslíme si, že návštěva těchto akcí je zárukou kvality, ať už jste vyznavačem klasické, nebo třeba metalové hudby. Článek **Letní festivaly lákají...** najdete na straně 6.

V souvislosti s festivaly jsme pro vás nachystali hned několik zajímavých rozhovorů. **Ředitelky Filharmonie Brno Marii Kučerové** jsme se zeptali na výstavbu *Janáčkova koncertního sálu* (strana 2). Punc Brna jsem otestovali u hudební skupiny **Poletíme?**, jejíž frontman nám mimo jiné pověděl, jestli se považují za ryze brněnskou kapelu (strana 12). A v neposlední řadě jsme vyzpovídali spoluzakladatele a principála festivalu **ProART Martina Dvořáka** (strana 10). Festivalovou část magazínu uzavíráme článkem plných rad a doporučení **Co byste měli vědět před návštěvou festivalu** (strana 15).

V části věnované cestování si můžete přečíst rozhovor s fotografem **Janem Šibíkem** a jeho názor na focení mobilním telefonem (strana 28). Dále o publikaci věnované cestovateli **Emilu Holubovi** (strana 32), o cestovním pojištění a jeho důležitosti při jakékoli zahraniční cestě (strana 31) i o úplně prvním výstupu na nejvyšší horu světa **Mount Everest** před 70 lety (strana 34). Článek o závodě **1 000 miles** na straně 37 by vám neměl uniknout, protože letos se jej zúčastním osobně :-). Proč do toho jdu? Dozvíte se to na patřičném místě, včetně smyslu a podpory mé účasti.

Na kulturu jsme nezapomněli, nebojte. Opět jsme pro vás připravili zajímavé články, recenze, žhavé tipy a novinky. Vypíchl bych především recenze, kterými rozhodně nešetříme (*Velká ryba, Fichtl, Tři mušketýři, Mandalorian, The Last of Us...*). Přesvědčte se sami, že toto číslo je opět nadupané skvělými články.

Navíc jsme pro vás připravili **Velkou soutěžní hru**, která startuje 1. července 2023. Více se o ní dozvíte na straně 25.

Přeji vám příjemnou hru a užijte si léto a festivaly.

***Radek Holík**

P. S.

V dalším čísle, které vyjde na počátku září, se zaměříme na **vzdělávání a osobnostní rozvoj, knihy a sport**. Máte-li námět na článek, který byste si chtěli přečíst, napište nám do redakce. Pokud chcete být součástí tohoto vydání se zaručenou exkluzivitou, platí to samé. Uzávěrka příštího čísla je 11. srpna.

S filharmonii hrdě reprezentuji Brno

Klasická hudba žije! Podobná prohlášení mohou znít trochu banálně, ale v případě Filharmonie Brno platí bezesbytku. Zásadní podíl na fungování instituce, která svým větším přesahuje Brno i Česko, má už deset let jeho ředitelka Marie Kučerová. Popovídali jsme si s ní nejen o chystaných programových lákadlech, ale i o zásadním posunu v uskutečnění jednoho velkého snu.

*ROZHOVOR

KULT* 2023/2

Klasická hudba si vás získala docela brzy, než jste se jí ale začala věnovat profesionálně, vzdělávala jste se v jiných oborech, studovala jste historii. Nastalo někdy období, kdy jste si říkala, že hudba zřejmě zůstane „pouze“ vaším koníčkem?

Hudbě jsem se nikdy nevěnovala profesionálně ve smyslu interpretačním, ale vystudovala jsem vedle historie také muzikologii na dnešní Masarykově univerzitě. Hudbu jsem vždycky milovala a dodnes miluji a mám to štěstí, že se jí mohu věnovat profesionálně ve smyslu vytváření podmínek pro její optimální existenci a fungování. A kromě toho ji mohu také neomezeně poslouchat, takže je to dvojitě štěstí.

Téměř čtvrtstoletí jste působila jako dramaturgyně Československé a následně České televize. Bylo těžké tuto pozici po takové době opustit a pustit se trochu do neznáma?

Nebylo to snadné rozhodnutí, což platí vždy, když se pouštíte na neprobádané území. Něco tušíte, něco si zjistíte, nějakou představu máte, ale toto vše se poté silně koriguje realitou. Zatímco televizní postupy jsem měla dokonale v krvi, ty filharmonické jsem se za běhu musela učit a zvykat si na nové role. Ale zase pomohla hudba, a když vidím úspěšný koncert jako výsledek, tak to vždycky stojí za to. Navíc spolu s filharmonii hrdě reprezentuji Brno, což už v televizi moc možné není.

Ředitelkou Filharmonie Brno jste od 1. března 2013. Na co jste po pracovní stránce za těch deset let nejvíc pyšná?

Splnily se všechny sny a některé dokonce realita předčila. Nikdy bych si tehdy třeba nepomyslela, že jako šéfdirigenta získáme pro spolupráci světové jméno Dennise Russella Daviese, že pojedeme úspěšné turné v Británii a USA, že zahrajeme v Carnegie Hall a budeme odměněni standing ovation. Nebo že se posune idea stavby nového koncertního sálu do podoby, kdy město stojí před výběrového řízení na dodavatele stavby. Tehdy to byl pouhý sen.

A kde naopak dosud cítíte mezery, respektive které zásadní úkoly máte stále před sebou?

Vzhledem k uvedeným úspěchům je stále obtížnější vyrovnat se s podmínkami, za kterých orchestr pracuje a kvůli kterým nový sál tak zoufale potřebuje. Besední dům byl vybudován před 150 lety pro daleko menší produkce a už fakt, že zde musíme zkoušet v obsazení třeba 90 hudebníků a poté se přesouvat na koncerty

„Z toho, co vidíme na koncertech a na datech z prodeje, je jasně patrné, že naše publikum mládne, zvláště teď po covidu.“

do Janáčkova divadla nebo na světová pódia, je obrovský limit. Nemohu se dočkat okamžiku, kdy orchestr bude moct normálně pracovat a kdy ho brněnské publikum konečně uslyší tak, jak ho slyší nadšené publikum ve světě.

Brněnskou filharmonii vedete jako vůbec první žena. Hrál to někdy výraznější roli?

Zrovna toto vůbec nevnímám. Nemyslím ani, že s tím někdo má problém, a i kdyby měl, já s tím nic nenadělám. Snažím se dělat nejvíc, co mohu, a výsledek ať každý posoudí sám.

Uměleckým ředitelem a šéfdirigentem Filharmonie Brno je od roku 2018 zmíněný Dennis Russell Davies. Můžete nám stručně vysvětlit, kde končí jeho pravomoci a kde začínají ty vaše? A kde se překrývají?

Šéfdirigent je zodpovědný za uměleckou kvalitu programu a provedení. Při tvorbě programu, tedy toho, jak bude vypadat sezona, úzce spolupracuje s dramaturgem a také se zástupci orchestru, reprezentovaného uměleckou radou. Sleduje uměleckou kvalitu orchestru, je přítomen zásadním konkurzům, řeší konkrétní

otázky uměleckého provozu. Já přicházím s některými podněty k sezoně, hlavně ji ale probíráme jako celek, řešíme návaznosti na hostování a turné, logistiku plánování, strategii do budoucna. Moje odpovědnost je za celou instituci jako takovou, tedy kvalita programu sezony a všech pěti festivalů, které pořádáme, reprezentaci navenek, tedy hostování orchestru, nahrávání a marketing, komunikaci s publikem a médií. A pak ty nezbytné úřední záležitosti – personalistika, právní věci a finance. Všechno probíhá za neustálé komunikace s mými kolegy v managementu i s panem šéfdirigentem. Můžeme mít skvělé programové nápady, ale třeba na ně nemusíme mít a musí je odložit. Jsou to hodiny debat, ale oceňuji, že vždy najdeme řešení a zůstáváme přáteli.

Předpokládám, že na celkovém směřování Filharmonie Brno se shodujete. Dokázala byste vaši vizi popsat?

Je to tak – Filharmonii Brno vidím jako excelentní těleso, které je schopno špičkově interpretovat velmi širokou škálu repertoáru, od Haydna po Glasse a od baroka po hudbu k počítačovým hrám. Roky připravujeme abonentní sezony v Brně, které se v ničem nepochybují okolním orchestrům, jsou velmi objevné a svým způsobem vytvářejí trend. To vše za výše popsaných podmínek, takže je jasné, že po otevření nového sálu to vše bude ještě mnohonásobně umocněno. Postupně si vytváříme jméno, kvůli kterému jsme zváni na podstatná zahraniční pódia, založili jsme vlastní nahrávací label, který už získal první mezinárodní nominaci. Máme vlastní orchestrální akademii, kam stahujeme nejlepší mladé hudebníky, máme nesmírně úspěšnou edukační linii. To všechno se nám bude v novém sále velmi hodit.

Dříve dominantní označení „vážná hudba“ ustupuje přesnější „klasické hudbě“. Je to dobře?

Za mě určitě, nikdy se mi označení „vážná hudba“ nelíbilo. Co je tak strašně vážného na Vivaldim nebo Mozartovi nebo Dvořákovi? Přesnější označení by bylo „závažná hudba“, tedy hudba, která má svou váhu, myšlenky, navozuje nejruznější emoční stavy a určitě není recyklací povrchní módou nebo zábavou. Tedy „klasika“ v tom nejširším a nejlepším slova smyslu, která vám umožní na něco navazovat a zároveň to rozvíjet.

Máte k dispozici data o generační skladbě vašeho publika? Chodí na klasiku i mladí lidé, případně dokonce teenageri?

Nová přesná data nemáme, výzkumy nejsou levnou záležitostí. Ale z toho, co vidíme na koncertech a na datech z prodeje, kde vidíme vstupenky se studentskými slevami, je jasné patrně, že naše publikum mládne, zvláště teď po covidu. Ještě více je to vidět v zahraničí, kde starší generace převažuje naprosto dominantně. Pro děti a teenagery máme speciální programy, ale i projekty, které mohou je a jejich rodiče zbavit zbytečného strachu z klasiky. Například Rodinné abonmá, Rodinné komorní odpoledne. Nebo Za půlku na půlku, kdy dítě absolvuje s rodičem půlku normálního večerního koncertu, rodič poté pokračuje sám a dítěti se věnuje lektor, který s ním rozebírá, co právě zaznělo. Úplnou novinkou nové sezony bude projekt V orchestru, kde si můžete dokonce sednout přímo mezi hudebníky orchestru a sledovat jejich práci z absolutní blízkosti. A to nemluvím o četných workshopech pro různé věkové kategorie dětí, které jsou vždy zcela vyprodány. Myslím, že se nám i díky tomu daří cíl odbourat u lidí obavy z hudby a nabídnout jim její neskutečnou krásu.

Jakou hudbu vy sama posloucháte v autě, při práci, jako kulisu?

Nejrůznější, mám vždycky delší dobu nějaké období, kdy se určité hudby nemůžu napsoulat, teď je to zrovna Wagner. Ale mám ráda i překvapení, takže si do sluchátek používám náhodný výběr tracků z různých nahrávek a baví mě, jak na sebe navazují Parsifal, Goldbergovy variace a Shai Maestro.

Můžete čtenářům prozradit nějaké podrobnosti stran letošního ročníku Mezinárodního hudebního festivalu Špilberk?

Všechny zvuky na úvodní večer s ČNSO a hudbou k Belmondovým filmům, na Janáčkovu filharmonii Ostrava s dirigentkou Alenou Jelinčkovou, na Melody Makers Ondřeje Havelky s Adamem Plachetkou a na závěr s Filharmonii Brno a hudbou ke středověké počítačové hře Kingdom Come, se kterou jsme nedávno vyprodali O2 arenu.

Na jaké další vámi chystané akce byste ráda upozornila?

Ještě v této sezoně zvuky na talentový festival Mozartovy děti a na festival té nejnovější „klasiky“ Expozice nové hudby. A po Festivalu Špilberk pak na celou sezonu s vrcholy v podobě velkolepých symfonií Mahlera, Brucknera, Korngolda, Sibelie a Martinů a se světovými sólisty, jako jsou tenorista Christoph Prégardien, houslista Alexander Sitkovetsky, cembalista Mahan Esfahani a spousta dalších. A v říjnu na náš největší festival Moravský podzim, který už brzy zveřejníme.

**Radek Holík*

Marie Kučerová je česká hudební manažerka a televizní producentka, od roku 2013 ředitelka Filharmonie Brno. Od roku 1989 do 2013 pracovala v České televizi jako producentka hudebních programů. Koprodukovala hudební a taneční filmy jako Beethovenovy vlasy, CarMen, Zápisník zmizelého, Příběhy lišky Bystroušky, Eurovizní soutěž mladých hudebníků ad. Jako ředitelka Filharmonie Brno zodpovídá za velký symfonický orchestr, koncertní sezону a pořádání pěti mezinárodních hudebních festivalů.

Ibérica slaví 20. Bude plná tance i chutí

Festival iberoamerické kultury Ibérica slaví dvacet let. Od 16. do 23. června představí hvězdy flamenka, chybět nebude ani gastronomická část festivalu na nádvoří Staré radnice, které provoní typické španělské a jihoamerické pochoutky.

Hlavní hvězda letošního ročníku **Mercedes Ruíz** přiveze 17. června na nádvoří Špilberku strhující představení, které bude oslavou flamenkového tance i dvaceti let festivalu. „Tanečnice Mercedes Ruíz reprezentuje autentické umění flamenka, jehož kolébku je její rodné město Jerez de la Frontera. Obdivovaná umělkyně popularizuje flamenco po celém světě. Na galakonzertu Ibérica ji doprovodí trojice hudebníků v čele s virtuózním kytaristou **Santiagem Larou,**“ říká umělecký ředitel festivalu **Petr Vít.** Po vystoupení španělské tanečnice se rozjede narozeninová latino after party na letní scéně Špilberku. Kromě narozeninového galakonzertu se příznivci iberoamerické kul-

tury mohou těšit také na tvůrčí dílny zaměřené především na flamenkový tanec, argentinské tango, salsu či rumbu. „I letos využijeme přítomností vynikajících umělců. Hvězda galakonzertu Mercedes Ruíz povede workshop techniky flamenkového tance. Novinkou je workshop nazvaný *„Rumba flamenca, lepší než aerobik,*“ který je vhodný pro všechny úrovně. Rumba flamenca je totiž bezesporu nejlepší způsob, jak se přiblížit světu flamenka bez předchozích znalostí a užít si chvíli tance a intenzivního pohybu,“ říká koordinátorka kurzů **Cristina Roa.**

Program pak doplní přehlídka filmů v kině Art, klasickou hudbou inspirovaný koncert ve vile

Löw-Beer, flamenkový koncert na zámku Belcredi a již zmíněná volně přístupná fiesta plná gastronomie i hudebních a tanečních vystoupení na nádvoří Staré radnice. Podrobný program je k dispozici na webu iberica.cz.

CZECH VIRTUOSI
ESTHER YOO

30.6.2023 | 18hod
Koncertní sál Leoše Janáčka
Konzervatoř Brno

Předprodej na
www.czechvirtuosi.cz

B | R | N | O | Jihoomoravský kraj

{52} Mezinárodní hudební festival

1-22/10/2023
moravsky-podzim.cz

MORAVSKÝ PODZIM

Polina Osetinskaja klavír	Jiří Bárta violoncello
Filharmonie Brno	Terezie Fialová klavír
Cori O'lan vizualizace	Christa Schönfeldinger skleněná harmonika
Dennis Russell Davies dirigent	Jonathan Cohen dirigent
Kremerata Baltica	MDR-Sinfonieorchester Leipzig
Martina Janková soprán	Adam Wiltzie syntezátory
Onute Gražinyte klavír	Trio Bohémo
Wroclawska Orkiestra Barokowa	Alexej Ljubimov historický a moderní klavír
	Filharmonia Poznańska

MORAVSKÝ PODZIM

Filharmonie Brno Philharmonic

© 2023

Letní festivaly lákají na multižánrové koncerty a filmové projekce

Blíží se léto a s ním dlouhé slunečné dny a teplé večery. Čas ideální pro návštěvu festivalů. Česko se v průběhu následujících měsíců promění na rušné dějiště mnoha akcí, ze kterých si vybere snad každý zájemce. Pojďme se společně podívat na ty nejzajímavější z nich.

Ostrava, jež začínají 19. července v industriální oblasti Dolních Vítkovic.

Kultura v nejrůznějších podobách

14. července se spustí i největší kulturně společenská akce v České republice s názvem **Hrady CZ**. Až do 2. září máte možnost užít si koncerty, které se konají na Točnicku, Kunětické hoře, na hradě Švihov, v Rožmberku nad Vltavou, na Veveří, v Hradci nad Moravicí, na Bouzově a poslední akce si můžete užít na Bezdězu. V ceně sobotní vstupenky jsou zahrnuty i prohlídky stálých expozic hradů.

28. a 29. července se v Brně bude konat teprve třetí ročník unikátního festivalu **Pop Messe**. Pracuje s ojedinělým konceptem, jehož cílem je propojovat umění, hudbu, technologie a urbex. Zároveň se věnuje současným společenským tématům, jako jsou ekologie nebo udržitelnost.

25. a 26. srpna ožije nově zrekonstruovaný amfiteátr letního kina v Mikulově. **Festival Mikulove** s podtitulem Festival nepopulární hudby nabízí prostor především nekomerčním, „okrajovým“ hudebním žánrům. Dává tak šanci nejen zvukným jménům, ale i mladým nadějným talentům.

Oslavy filmového světa

V rámci festivalů nemůžeme opomenout ani ty filmové. Od 30. června do 8. července se koná již 57. ročník **Mezinárodního filmového festivalu Karlovy Vary**. Jako každý rok i letos se zde představí filmy širokého žánrového zaměření z celého světa.

V termínu 28. července až 3. srpna můžete zavítat na **Letní filmovou školu 2023**, která se standardně koná v Uherském Hradišti. Festival láká na promítání dvou stovek filmů, filmové tvůrce a odborníky z celého světa, koncerty, parties a jedinečnou letní atmosféru.

**Kristína Slabáková*

*FESTIVALY

KULT* 2023/2

Španělské rytmy, drsné riffy i klasická hudba

S hudebními festivaly se v Česku každoročně roztrhne pytel. I toto léto o ně nebude nouze. Svůj hudební maraton můžete odstartovat 16. června v Praze, kde začíná desetidenní festival španělské a latinskoamerické kultury **Ibérica**. Ten se pak postupně přesune do Brna, na zámek Zdounky, do Vyškova a Velkých Opatovic. Návštěvníci si vychutnají nejen vášnivé hudební vystoupení, ale i workshopy a filmová promítání. Letos se navíc koná již jubilejní dvacátý ročník. Na jeho počest se odehraje galakonzert na brněnském Špilberku.

Ok rok méně oslavuje v termínu 14. až 30. července **Hudební festival Znojmo**. Během sedmnácti dnů si zde můžete užít pestrou nabídku vystoupení interpretů z oblasti klasické hudby, ale nezapomene se ani na cimbálovou muziku, jazz, crossover programy a gastroakce. Můžete očekávat dva koncerty **Pavla Šporcla** a inscenaci Harmonie planet **Antonia Caldary**.

Vyznavači tvrdší muziky si tradičně přijdou na své na dalším ročníku **Masters of Rock** ve Vizovicích, který otevírá brány 13. července, a srpnového festivalu **Brutal Assault** v pevnosti Josefov, který startuje 9. srpna. Další stálíci mezi festivaly jsou multižánrové **Colours of**

Další festivaly, které byste si neměli nechat ujít

Rock for People 2023

8.–11. června 2023

www.rockforpeople.cz

Festival Ibérica -

Latinsko Americká hudba v Brně

16.–26. června 2023

www.iberica.cz

ObrFest 2023

16.–17. června 2023

www.obrfest.cz

Moravské Hradycy.cz 2023 Veverčí

11.–12. srpna 2023

www.hradycy.cz

MikuLove – festival nepopulární hudby 2023

25.–26. srpna 2023

www.miku-love.cz

Vaňkovka fest 2023

21.–30. června 2023

www.vankovkafest.cz

POP MESSE BRNO **28–29/7 2023**

TOMMY CASH
SPIRITUALIZED
YOUNG FATHERS
HUDSON MOHAWKE
HELENA HAUFF
CLARK

a mnoho dalších...

popmesse.cz

Tickets goout.cz

Za finanční podpory statutárního města Brna a Jihomoravského kraje

Oficiální partner: Čepi, Česká televize, Uševní modřický partner: Jihomoravský kraj

SLAVNOSTI SYNKOP **25. 6. 2023 od 17⁰⁰**
 Divadlo Husa na provázku

Skety

Peter Lipa 80

Tomáš Sýkora Trio & Aid Kid

Wheeler/Bulatkin/Dorůžka

Petr Nohavica / Glance

Ochepovsky Project

HLASKontraBAS

Post Noisy Pots

S.V.A. Trio

JAZZ FEST BRNO

JAZZFESTBRNO.CZ

*FESTIVALY

KULT* 2023/2

Znojemský hudební festival

14.–30. července 2023
www.hudbaznojmo.cz

**Hudební
festival
Znojmo**

Mezinárodní hudební festival POP MESSE

28.–29. července 2023
www.popmesse.cz

POP MESSE

Štetl Fest

2.–4. září 2023
www.stetl.cz

Mezinárodní hudební festival Špilberk

27.–20. srpna 2023
www.filharmonie-brno.cz/mezinarodni-hu-
debni-festival-spilberk

**Filharmonie
Brno Philharmonic**

Mácháč 2023

18.–19. srpna 2023
www.machac.cz

Mezinárodní hudební festival Brno – Moravský podzim

1.–22. října 2023
www.moravsky-podzim.cz

**Moravský
podzim**

Colours of Ostrava 2023

19.–22. července 2023
www.colours.cz

**Colours
OF OSTRAVA**

Lughnasad 2023

4.–6. srpna 2023
www.lughnasad.com

*FESTIVALY

Tanec nežije v uzavřené bublině

Ve dnech 3.–28. června 2023 se uskuteční už 35. ročník festivalu Tanec Praha. Jeho program se tradičně přelije i do dalších českých a moravských měst, Brno nevyjímaje. Jak konkrétně, to nám prozradila zakladatelka festivalu Yvona Kreuzmannová.

Tanec Praha se letos uskuteční už po pětatřicáté, dá se tudíž říct, že je starší, než jste byla vy, když jste jej zakládala. Jaký je to pocit, stát opakovaně v čele tak významné události?

Vnímám festival pokaždé jako velký závazek i odpovědnost a zároveň mám nesmírnou radost vždy, když se daří uvítat v ČR osobnosti, jaké jsme tu za mého mládí opravdu nemohli zažít. Po celý život je co se učit, a tak se snažím sledovat dění na světové taneční scéně v kon-

textu proměn naší společnosti a objevovat stále něco nového, překvapivého.

Změnil se za ta léta i tanec jako takový? Tanec Praha se opět přesune i do Brna. Můžete nám představit, co zdejší diváci uvidí?

Festival je s Brnem propojený již od svých prvních ročníků v 90. letech. Je důležité udržovat solidní partnerství, spolupořadatelé v regionech si sami vybírají program z naší široké nabídky. Letos opět rádi spolupracujeme s festivalem Divadelní svět Brno a moc nás těší, že se stal koproducentem světové premiéry Silvie Gribaudi, kterou uvedeme právě v ČR – 12. června tak publikum v Redutě ocení její úplně nové dílo GRAND JETÉ. Ten den vyjdeme i do ulic, konkrétně na Zelný trh, kde si veřejnost vychutná šest brazilských, tři ukrajinské a šest českých tanečnic a performerů v projektu Flávie Tápias Rotas Afora.

**Ivo Michalík*

Yvona Kreuzmannová (* 1963) založila mezinárodní festival Tanec Praha i stejnojmenné občanské sdružení. Na přelomu tisíciletí se jí podařilo vyhrát veřejnou soutěž na kulturní využití bývalého kina Ponec, kde v roce 2001 otevřela první stálou taneční scénu v Praze.

Hudební festival Znojmo

19. ročník
Oslava hudbou
14.–30. 7. 2023

Po 300 letech ve Znojmě zazní obnovená premiéra gratulační serenaty Harmonie planet. Festival dále nabídne více než 30 koncertů a doprovodných akcí, a to ve společnosti těch nejlepších:

Il Giardino Armonico, Andreas Scholl, Adam Plachetka, Kateřina Kněžíková, Pavel Šporcl, Wihanovo kvarteto, Czech Ensemble Baroque a řada dalších.

LAUFEN

hudbaznojmo.cz

Vstupenky na všechny akce

smsticket

Pays

METALLAMA

WWW.METALLAMA.CZ

Doma vyráběné DIY
předměty pro milovníky
tvrdé muziky

Kontaktujte nás!

✉ info@metallama.cz

☎ +420 605 770 053

📘 <https://www.facebook.com/metallama>

🌐 www.metallama.cz

ProART Festival je o prezentaci multižánrovosti umění

Tanec, herectví, zpěv, hudba, psaní a fotografování. Festival ProART je o spojení řady interaktivních workshopů různých druhů umění. Jak festival probíhá a pro koho je určený, jsme rozebírali s jeho ředitelem, tanečníkem, choreografem a ProART principálem Martinem Dvořákem.

Martin Dvořák po absolutoriu Taneční konzervatoře Brno působil v souborech Laterny Magiky v Praze a Pražského komorního baletu nebo Baletu Praha. Od roku 2001 působí v zahraničí – například Volksoper Wien, Tanztheater Wien, Bern Ballett a jiné. V Česku spolupracoval jako tvůrce s Operou Národního divadla v Praze, Baletem DFXŠ v Liberci nebo s Filharmonii Brno a SČČR. V roce 2004 spoluzaložil ProART Festival a ProART Company. Vystudoval Anton Bruckner Privatuniversität v Linci. Jeho choreografická tvorba byla uvedena v Paříži, Římě, Pise, Londýně, Vídni, Budapešti, Bonnu, Nairobi, Soulu, Jeruzalémě.

Můžete čtenářům ProART Festival v krátkosti představit?

První částí festivalu jsou umělecké dílny různých druhů umění pro širokou laickou i odbornou veřejnost. Druhou částí je večerní multižánrový program samotných lektorů, dalších hostů a také účastníků dílen, kteří vytvořená díla z workshopů prezentují publiku. Letos se festival koná už podvacáté. Začínali jsme v Praze v roce 2004. V současnosti festival pořádáme hned na šesti místech České republiky. Začínáme v Moravském Krumlově a v Brně v Engelsmannově vile alias Palace Hlinky a v KUMSTu, pokračujeme ve Slavonicích, Jičíně, Praze a končíme Olomoucí na konci září. Festival je v každém městě jinak dlouhý. V Brně potrvá osm dní. V ostatních městech jsou to čtyři dny. Letos plánujeme zhruba pětadvacet, třicet představení večerního programu, vyučovat bude šestatřicet lektorů.

Kteří lektori přijedou do Brna?

Za psaní mohou zmínit například spisovatele Martina Reineru nebo Pavlu Horákovou. Z herecké branže zase Dalibora Buše z Divadla Husa na provázku, Romana Blumaiera z Národního divadla, Paľa Seriše z Divadla Bolka Polívky nebo režiséra Mikoláše Týce z Městského divadla Brno. Zpěv a hudbu budou lektorovat Martin Kyšperský z kapely Květy a vyhlášená lektorka muzikálových a popových hvězd Pavla Fendrichová, šansoniérka Naďa Válková a v opeře profesorka linecké univerzity Kateřina Beranová.

Jak budou workshopy probíhat?

Cílem je zakoušení multižánrovosti a propojování umění. Chceme, aby se studenti učili mezi sebou navzájem. To znamená, že se účastníci

jednotlivých dílen mohou potkat, sdílet dojmy a dávat si na své tvoření zpětnou vazbu. Tohle propojení se nám daří hlavně v menších městech, kde je dějiště festivalu více rodinné a prázdninové. Každý koncept tu má svou vlastní prezentaci. Na festivalu máme dílny zaměřené na menší počet studentů i početnější skupiny. Atmosféru festivalu udržujeme v komornějším duchu, aby se lektori mohli soustředit na všechny studenty.

Pro koho je festival určený?

Pro všechny, které umění nějakým způsobem láká a hledají v něm inspiraci. Líbí se mi, že se na našem festivalu setkává profesionál s laikem. Každý z účastníků si program na základě osobních preferencí a intuice vybírá sám. To znamená, že se může přímo aktivně podílet na vybraném workshopu. Další možnost je stát se divákem profesionálních produkcí nebo vystoupení samotných studentů. V případě psaní je to autorské čtení napsané povídky nebo fejetonu, u zpěvu zase interpretace připravené písně, u tance taneční variace, improvizace, v divadle dialog, monolog nebo nějaká scénka. Veřejné vystupování před diváky je vždy dobrovolné.

Motto letošního ročníku ProART

Festivalu zní Ohlížej se vpřed. Co pro vás tento slogan znamená?

Pro mě odráží dvacetiletou historii festivalu a současně jeho perspektivu, potenciál. Myslím, že je pro člověka dobré se všemi zkušenostmi a zážitky hledět vpřed. Jít dopředu napříč všem pádům a ztroskotáním. A to stejné platí i pro festival. Ten se také musí posouvat a rozvíjet, odrážet dobu a lidi v ní.

**Kristýna Komárková*

Vlaky – Cesta.Smrt.Naděje

ŠTETL FEST je multižánrový mezinárodní festival židovské kultury, který dává nahlédnout do židovské kultury, tradice i historie. Druhý ročník festivalu si zvolil za hlavní téma vlaky. Spojení židovské minulosti 20. století s vlaky je více než symbolické. Byly to převážně vlaky, jimiž se židovští a jiní uprchlíci snažili dostávat z nacisty postupně okupovaných území za svobodu, a stejně tak to byly pověstné vlaky smrti, které z Brna transportovaly desetitisíce židovských občanů do vyhlazovacích a koncentračních táborů.

V rámci zahájení festivalu bude na 5. nástupišti brněnského hlavního nádraží odhalen památník deportovaným židovským spoluobčanům, kde bude k vidění výstava propojující minulost se současností nazvaná Cesta.Smrt.Naděje. Další výstavu pro festival připravuje **Michal Doležel** v ulici Hlinky pod názvem Židovské vily a příběhy jejich majitelů a ta se propíše také do připravovaného LARPU ve Vile Engelsmann Zapomenuté životy našich sousedů. V rámci festivalu pro vás připravujeme více než 80 akcí na 15 místech. Přivezeme z Tel Avivu jazzové trio **Shalosh**, amerického zpěváka **Daniela Kahna**, bývalého vrchního rabína z Moskvy **Pinchase Goldschmidta** a rabína **Bakšta** z Oděsy. Můžete se těšit na spisovatele

Dorit Rabinjanovou, Janneca Leviho a Ayše Kulinovou. Přivítáme pravnučku zemského rabína **Barucha Placzeka** a vydáme se po stopách brněnské židovské komunity. Chasidské melodie rozezvučí synagogu Agudas achim

a nebude chybět ani židovská tržnice a pestrý program pro děti.

Kompletní program na Stetl.cz.

*FESTIVALY

MAJK SPIRIT
KAPITÁN DEMO
MONKEY BUSINESS
ALICE & DAN BÁRTA
J.A.R. SMACK ONE
BENEFIČNÍ NADAČNÍ FOND EMIL
SHOW JANA KRAUSE
STAND-UP COMEDY LIVE!
LUKÁŠ PAVLÁSEK ADÉLA ELBEL
IVA PAZDERKOVÁ SHIVANAM
RECKLESS ROSES [HU]
DANCE BATTLE VOL. 3
EN.DRU SHOT-C ELLY

Kompletní program najdeš na
www.vankovkafest.cz

21-30/6
VAŇKOVKA
FEST

STAHUJ APLIKACI
JSEM VAŇKOVKA

VIP

V APLIKACI NALEZNEŠ NEJEDNU ODMĚNU!

PIVO ZDARMA
V.I.P. STÁNÍ U PÓDIA

Zahrát si s Beastie Boys, obejmout Kurta Cobaina

Zatím poslední studiová deska brněnské kapely Poletíme? vyšla v roce 2018 a na jejího následovníka si ještě chvíli počkáme. Ovšem není to tak, že by skupina osmi muzikantů v tomto mezidobí zahálela. Nadále čile koncertuje, nedávno jí vyšel nový klip, vydala živé dvojalbum. Nejen o blížícím se vystoupení na Mendel festivalu jsme si popovídali se zakladatelem kapely Rudolfem Brančovským.

Do jaké míry považujete sami sebe za brněnskou kapelu?

Místo, ze kterého pocházíš a ve kterém jsi prožil většinu svého života, v tobě rezonuje, ať chceš nebo ne. Za Brno jsem se nikdy nestyděl. Jeho romantická béčkovost je příjemným kořením všeho, co se v této metropólce děje. Naše kořeny jsou tady, takže se to týká i nás. Leckdo se tomu může smát, nám se však napříč celou republikou potvrdilo, že to je náramná výhoda.

V červenci vystoupíte na letošním ročníku Mendel festivalu. Bude váš koncert právě zde něčím specifický? A snažíte se obecně jednotlivá vystoupení pojímat pokaždé trochu jinak?

Před koncertem si dáme na Mendelovu počest hrachovou kaši, takže ano, bude specifický. A právě v tomto smyslu pojímáme každý náš koncert jinak.

Je pro vás důležité, s jakými kapelami sdílíte na festivalech jedno pódium? Existují seskupení, s nimiž byste v rámci jedné akce hrát odmítli?

Takové kapely existují, ale ty si hrají navzájem samy na svých podiích pro svoje specifické fanoušky. Běžná scéna je sice různorodá, ale bývá oddělená pauzami na přestavbu. Takže se vždy začne psát nový list.

Ve svých textech reflektujete jak nadčasová témata, tak konkrétní události, třeba v písni Klaus ukradl propisku. Cítíte potřebu vyjadřovat se k aktuálnímu dění?

Píseň a videoklip o Klausovi, co ukradl propisku, byl pokus o satiru na aktuální téma. Mělo to obrovskou sledovanost, leč mi záhy bylo jasné, že touto cestou jít nechci. Bylo to myslím jed-

máme hitů spousta. To ostatně dokazují videa, co nám chodí, jak lidé naše písně hrají u ohně, v hospodě nebo jen tak na piano v pokoji. Vídea, na kterých nás hrají zábavné kapely v Horní Dolní. Největší hit-video-úlet byla píseň Lokomotiva, kterou hráli nějací trempíci na peróně u stojícího vlaku. Což by nebylo tak kontroverzní, kdyby tam ten vlak nestál z důvodů kolize s osobou v kolejišti. To se ale prý, na jejich omluvu, dozvěděli záhy.

„Romantická béčkovost Brna je příjemným kořením všeho, co se v této metropůlce děje.“

A s kým byste si naopak zahrát chtěli, ale dosud jste neměli to štěstí?

Já bych si chtěl odjet turné na banjo s Greenhorns v roce 1971. Nebo žehlit košile před koncertem pro Jiřího Šlitra. Dát si trávu na Woodstocku s Jimi Hendrixem. Obejmout Kurta Cobaina. Zahrát si v New Yorku na cowbell s Beastie Boys. Těch jmen, na která jsem neměl v životě štěstí, je spousta a spousta.

nou a naposled. Ostatní písničky jsou inspirovány životem, s jeho radostmi i starostmi.

Vaše zatím poslední album se jmenuje Chce to hit! Řídíte se tímto heslem, když skládáte nové skladby?

Ta píseň je takový malý výsměch jednomu pseudoproducentovi, který nám vysvětloval, jak se dělá hit, aby to lidé žrali. Já věřím, že

Na stejném albu máte song White Trash. Máme ji brát výhradně s nadsázkou, nebo i jako doklad vašeho světonázoru?

Prosím, neberte. Stejně jako to, že mám rád holky pitomý. Nebo že moje žena se domů vrací opilá a tak dále. Něco je ušité rovnou na moji osobu, něco je naschvál otočené naruby. Ledacos příběh někoho jiného. Chtěl jsem v této písni popsat vtipně buranství, ale protože v ní nejde dostatečně slyšet láska, tak se za mě moc nepovedla. O grilování mám už mnohem lepší, a bude určitě na další desce.

*FESTIVALY

FESTIVAL NEPOPULÁRNÍ HUDBY		●
MIKULOVE		20 23
20. + 3. ročník	25. - 26.8	♥

**DUNAJ
PROUZA
KITTCHEN
TY SYČÁCI**

**GARAGE & TONY DUCHÁČEK
NAČEVA A ZDIVOČELÍ KONĚ
FILIP TOPOL & AGON ORCHESTRA
A DALŠÍCH 20 KAPEL! / CELÝ PROGRAM NA MIKU-LOVE.CZ**

Jsou témata, jež byste si zpracovat v rámci vaší tvorby netroufli?

Vyhýbám se pouze politice a tématům, jež má aktuálně v ústech.

V lednu jste vydali singl Můžeš mi říct. Doprovází jej videoklip, v němž vystupuje i David Vávra. Historie Poletíme? je s tímto spoluzakladatelem divadla Sklep úzce spjatá, že?

Známe se dlouhé roky a mnohokrát jsme i společně vystupovali. Poprvé asi před 14 lety v brněnském klubu Desert. David je náš fanoušek a my jeho. Dlouho jsem čekal, až ho do našeho klipu obsadíme. Stalo se tak minulý rok společně s Milanem Šteindlerem a Marií Ludvíkovou. Bylo to moc příjemné natáčení.

Vyšel vám i živák Best of do gramofonu. Podle jakého klíče jste vybírali, které písně na něj zařadíte?

Od vydání první desky uplynulo mnoho let a my jsme se dost hudebně posunuli. Chtěli jsme mít aktuální záznam naší hudební kondice pro naše fanoušky a esa v rukávu pro ty, co se jimi teprve stanou. Je to dvojalbum, na kterém je

dohromady 32 našich nejlepších písní. Za zmínku stojí, že se neprováděla žádná post-produkce ani studiové doladování.

Vzhledem k tomu, že od Chce to hit! už uteklo více než pět let, musím se zeptat, jak to vypadá s jeho následovníkem?

Studio máme zmluvené na jaro 2024. Nová deska by tak měla vyjít příští rok. Materiál máme, takže následuje proces vložení do velkého kastrolu, uvést do varu, ochutit, zchladit, scedit, a to celé několikrát znovu.

*Ivo Michalík

foto © Poletíme? David Podrabský

Poletíme? vznikli v roce 2007 na popud brněnského výtvarníka a písničkáře Rudolfa Brančovského. Na svém kontě mají doposud pět studiových alb, k nimž letos přibyl živý 2CD Best of do gramofonu. Kapelu momentálně tvoří osm muzikantů. Svůj hudební styl rádi označují za turbošanson.

PRAGOKONCERT VÁS ZVE

MASTERS OF ROCK '23
13. – 16. 7. 2023 Areál líkérky **TR. ŽEBUŠKA** Vizovice
Original Card Station

WITHIN TEMPTATION **AMON AMARTH**
EUROPE **KREATOR**
40th Anniversary of debut album „Europe“

THE HU **AIRBOURNE** **SOULFLY** **ELUVEITIE** **TASTE**
SONATA ARCTICA **Orken Open** **BATTLE BEAT** **FREEDOM CALLED** **FEUERSCHWANN**
CREMATOR **BLOODBOUND** **LEGION DAMNED** **Night Flight Orchestra** **LOPOPHILOST** **XENDRIA** **WARKINGS** **DRAGON**
ANARCHY **BEHOLD** **ADVENTUM** **NORTHFACE** **XORE** **SMASH** **ANGEL** **ARION** **EVENFLOW** **REBELS**
SADYK **Chthonic Death** **SUSURRO** **DYMNTRY** **ACLA** **BARKGAMBELLE** **DMICRODIA** **SULAMONIDE** **FREE FALL** **ALIA TEMPORA**

www.mastersofrock.cz

ROCKCASTLE **OPENAIR** **17. – 19. 8. 2023**
Moravský Krumlov

HAMMERFALL
UDO **AMARANTHE**

ALESTORM **BEAST IN BLACK** **DORO** **Clayman**
40th Anniversary show

Visions of Atlantis **Evergrey** **RAGE** **NEROSA** **BRAINSTORM**
SERIOUS BLACK **Twilight Force** **SERENITY** **SERENITY** **DYNAZTY** **DORON**
Skatmold **DRAGONHAMMER** **Frozen crowd** **TRI STATE CORNER** **EVIL TWAIN**

EVENFLOW **OSYRION** **Lyral** **GATE CRASHER** **Kochthephan** **RIMORTIS**

www.rockcastle.cz

Více info a vstupenky

ticketportal

ticketmaster

TICKETSTREAM

GoOut

Plánování i bezpečnost. Co byste měli vědět před návštěvou festivalu

Hudební festivaly jsou skvělým způsobem, jak trávit čas s přáteli, objevovat novou hudbu a získat nezapomenutelné zážitky. Než se však vydáte na festivalové pole, je dobré vzít v úvahu několik důležitých věcí.

Plánujte od A do Z

Zjistěte si informace o festivalu, jako je jeho délka, lokalita, pořadatelé nebo vystupující umělci. Ověřte si, jestli si můžete přinést vlastní jídlo a pití a zda platí nějaké omezení týkající se věku. Plánování dopředu vám pomůže předejít případným nepříjemnostem a zajistí, že si festival užijete naplno.

Zabalte si správné oblečení a doplňky

Před odjezdem na festival je důležité přibalit si vhodné oblečení a další vybavení, které vám umožní cítit se pohodlně a v bezpečí. Myslete na praktické věci, jako jsou pohodlný stan, spací pytel, hygienické potřeby nebo ochrana proti slunci (krém na opalování, sluneční

brýle, klobouk nebo kšiltovka). Nezapomeňte si vzít i trendy oblečení: vzdušné šaty, plavky, otevřené pantoflíčky atd. Pro zvěčnění nezapomenutelných okamžiků si přibalte také nabíječku na mobil.

Myslete na své zdraví

Pobyt na festivalech je zábavný, ale může být z dlouhodobého hlediska zdravotně náročný. Ujistěte se, že máte vždy po ruce dostatek vody a pravidelně pijete hlavně v horkých slunečných dnech. Přibalte si do batůžku i zdravé zobání ve formě proteinových tyčinek nebo sušeného ovoce, abyste měli dostatek energie. Nepodceňujte důležitost spánku. Snažte se dostatečně odpočívat. Relaxování propojte se sezením pod slunečníkem ve stínu. Během dne se alespoň na malou chvíli vyhněte příliš hlasité hudbě, ochráníte tak svůj sluch.

Dbejte na bezpečnost

Na festivalu je vždy důležité pamatovat na svoji osobní bezpečnost. Mějte své cennosti neustále v bezpečí. Peněženku, batoh nebo kabelku noste vždy u sebe. Vezměte si jen minimum hotovosti, a pokud to bude na festivalu možné, plaťte kartou. Telefon se snažte mít vždy co nejvíce nabitý.

Užijte si to!

V neposlední řadě si hudební festival naplno užijte. Uvolněte se a vězte, že vás dost možná čeká zážitek na celý život. Zapomeňte na starosti všedního dne a soustřeďte se na hudbu, tanec a setkávání se s novými lidmi. Buďte otevření novým zážitkům a nechte se unášet pohodovou festivalovou atmosférou.

Kristýna Komárková

Velká ryba v české muzikálové řece

Mystický příběh neobyčejně obyčejného Edwarda Blooma v hlavních rolích s Alešem Slaninou nebo Lukášem Janotou vplouvá do Městského divadla Brno v muzikálu *Velká Ryba (Big Fish)*. Dubnová česká premiéra vychází jak z románu Daniela Wallace, tak z filmového zpracování Tima Burtona z roku 2003.

Malému Willovi jeho otec Edward líčí svou pouť životem sebestředným pohledem plným fantazie s čarodějnicemi, mořskými pannami, obry nebo vlkodlaky. Jak chlapec vyrůstá, začne jeho báchorkami silně pohrdat. Spoléhá se spíše na rozum a logiku. Navíc má pocit, že nikdy nepozná rodičův pravdivý příběh. Jako dospělý se svou partnerkou Josephine čeká narození vlastního syna a naplno přichází tátovi na kloub, zatímco ten bojuje se závažnou rakovinou.

Hudba **Andrewa Lippy** je jednodušší, ale hudební nastudování **Emy Mikešové** a **Matěje Vody** povyšuje zážitek z písniček na vyšší úroveň. Překlady **Zuzany Čtveráčkové**, dcery režiséra **Stanislava Moši**, není co vytknout.

Přinášejí lehkost a srozumitelnost i při sborových písních. Přestavby scény **Christopa Weyerse** jsou rychlé a plynulé. Projekce **Petra Hlouška** spolu s kostýmy **Andrey** a **Adély Kučerových** profitují z kreativního pojetí celého kusu. Baví mě záplava narcisových nafukova-

cích balónků, maxi stůl obra Karla jako úředníka i loutka velké ryby.

Aleš Slanina jako Edward Bloom srší hereckou i pěveckou energií, ale dovede vystihnout také bolest a bezmocnost ke sklonku života. **Tereza Navrátilová** coby jeho manželka Sandra má po pěvecké stránce značné rezervy. Z vedlejších rolí je roztomilý obr Karel **Dušana Vitázka** a neustále se drbající vlkodlačí ředitel cirkusu Amos **Jiřího Resslera**. Company působí neobyčejně sehraně a kompaktně.

Vidět v muzikálu *Velká ryba* jen egoistické vychloubání by nebylo prozíravé. Žít v šedi všední nudy je vyčerpávající. Vtiskněte do vyprávění vlastní duši. Nevymýšlejte si, ba ani neutíkáte sami od sebe. Druzi vás naopak poznají mnohem lépe, když zvědavě koukají dovnitř vás, místo rychlého a povrchního posouzení. *Velká ryba* diváckým srdcem hýbá.

***Klára Tesařová**

Velká ryba (Big Fish)

Kde: Městské divadlo Brno

Psáno z představení 24. 4. 2023

Web: www.mdb.cz/inscenace/607-velka-ryba-big-fish

Hodnocení: 85 %

Městské divadlo Brno nabídne hvězdný program pod hvězdami

Malebný kout Zelného trhu ožívá každé léto již čtrnáct let poutavými inscenacemi z dílny Městského divadla Brno. I tentokrát se váš oblíbený herecký ansámbl z Lidické ulice přesune do romantických kulís katedrály sv. Petra a Pavla a rozehraje pro vás napínavé, dojemné i komické, historické i pohádkové příběhy. Těšte se na příjemné divadelní večery na Biskupském dvoře!

Letošní světovou novinkou je originální mystifikační balábile **Krokodýl ze Svratky aneb Mozart v Brně**. Hravý spektakl provází Mozartovým životem ve třech časových rovinách a za přispění početného orchestru ho lemují Mozartova hudba. Pestrá hudebně komediální show bude k vidění **3.–9. 6.** a **9.–11. 7.** O svoji čest bude **11.–13. 6.** bojovat dlouhonosý gaskoňský šermíř **Cyrano z Bergeracu**. Na programu nechybí ani **Eliška/Rejčka** zobrazující válku královen – Přemyslovnou a Rejčku. Ve dnech **17.–20. 6.** se můžete sami rozhodnout, která z Elišek si získá vaše sympatie. Na veselou notu vás **22.–24. 6.** naladí muzikálová pohádka **O statečném kováři** s kouzelnou hud-

bou Petra Ulrycha. Zdrojem skvělé zábavy bude **27.–29. 6.** komedie **Lakomec** s Boleslavem Polívkou v titulní roli.

Začátek léta **1.–3. 7.** vám zpřijemní legendární muzikál **Noc na Karlštejně** s hity Karla Svobody. Krásné večery **5.–7. 7.** strávíte ve společnosti „světáků“ a „dam“ díky nesmrtelné české komedii s písničkami **Světáci**.

Produkce představení MdB na Biskupském dvoře Moravského zemského muzea proběhne od **3. 6. do 11. 7.** se začátky vždy ve 20:30 a za každého počasí.

Vstupenky jsou v prodeji na pokladnách na Lidické 16 nebo na www.mdb.cz.

Eliška/Rejčka

O statečném kováři

Městské divadlo Brno

BISKUPSKÝ
DVŮR

B | R | N | O |

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO
FINANČNĚ PODPORUJE
MĚSTSKÉ DIVADLO BRNO,
PŘÍSPĚVKOVOU ORGANIZACI

Wolfgang Amadeus Mozart František Šterbák Stanislav Slovák Jan Šotkovský Petr Štěpán

KROKODÝL ZE SVRATKY

ANEB MOZART V BRNĚ

mystifikační balábile s velkým orchestrem

režie Stanislav Slovák choreografie Hana Kratochvilová kostýmy Andrea Kučerová a Adéla Kučerová scéna Jaroslav Milfajt hudební nastudování Dan Kalousek

Vstupenky lze zakoupit on-line a v pokladně MdB, Lidická 16, tel.: 533 316 360, www.mdb.cz

Kdo si na Godota počká, ničeho se nedočká

Vrcholné dílo klasického absurdního dramatu Čekání na Godota od nositele Nobelovy ceny za literaturu v Mahenově divadle vtahuje diváky od únorové premiéry do surrealistického světa. Dva tuláci. Čekají. Čeho se však dočkají?

*DIVADLO

Drama **Samuela Becketta** v režii **Michala Vajdičky** tvoří jen dvě dějství, přičemž před začátkem se dozvídáme, že se v nich hned dvakrát nic nestane. Dva tuláci s klaunskými manýry Didi a Gogo se scházejí na cestě u stromu. Den za dnem tam čekají na Godota. To je starý pán s bílými vousy, kterého nikdy neviděli a neuvidí. Ani když padne večer a tma a Godota se stále nedočkají, nic to nezmění na tom, že tam přijdou okounět zase zítra.

Scéna **Pavola Andraška** představuje dřevěnou krychli otevřenou směrem do hlediště. Uprostřed krychlové scény se nachází menší krychle, která slouží k vyobrazení stromu, u něhož tuláci čekají. Na konci představení se menší krychle otočí, protože celou dobu skrývá z druhé strany překvapení. V zemi je díra. Nekonečné pojetí scény vyniká zejména v detailech – jáma v zemi propojuje časoprostor tak, že ústí na druhé straně z nebe. Pokud postavy odběh-

nou ze scény vlevo či vpravo, rázem se objeví na opačné straně.

Petr Kubes a **Michal Bumbálek** jako Didi a Gogo jsou úchvatní. Kubesova postava disponuje charismatickým hlasem a neochvějným přesvědčením o smyslu čekání, zato ta Bumbálkova je pragmatičtější a komičtější, ale i línější a nemá ráda tlačící boty. **Tomáš Šulaj** v roli Pozza spolu s **Vojtěchem Blahutou** coby Lucykem přinášejí akci a kontrast, i když jsou k sobě přivázáni lanem a jeden bez druhého nemohou existovat.

Čekat na Godota v Národním divadle Brno znamená, že si divák odnáší pocit, že život nemá žádný předem daný smysl nebo hodnotu. Vlastně se ve hře opravdu nic nestane, přesto k těm dvěma tulákům máte obrovské sympatie – protože až děsivě připomínají nás samotné. Všichni tak trochu zabíjíme čas stejně jako Didi a Gogo, protože jinak bychom cestou životem při absurdním čekání mohli přijít o rozum. Prává definice šílenství je čekat, ale nevědět na co a proč. Ale být šílenec může být i fajn. Čekání – všechny smutky zahání.

***Klára Tesařová**

Čekání na Godota

Kde: Národní divadlo Brno (Mahenovo divadlo)

Psáno z představení 29. 3. 2023

Web: www.ndbrno.cz/cinohra/cekani-na-godota

Hodnocení: 70 %

KULT* 2023/2

Liškův a Isteníkův Fichtl je furt přechlastanej

Co se stane, když zkrátíte jízdní kolo s motorkou? Vznikne fichtl. Socialistický stroj, který spolehlivě brzdí město i venkov. Hra Fichtl s Pavlem Liškou a Michalem Isteníkem parkuje od půlky května v Divadle Bolka Polívky. Vypráví příběh z doby, kdy život běžel na jeden válec.

Dejte prostému lidu závan nostalgie, a spokojenost se dostaví. Píše se polovina 80. let minulého století. Na malém městě a ještě menším plácku bouřlivě dospívá kluk Eda. Miluje Soňu, po které letí i všichni ostatní. Eda vyhlíží patnácté narozeniny, protože si koupí vysněného fichtla. S cool motorkou po něm holky půjdou jako slepice po flusu. Zdá se, že skutečná nablýskaná žluto-bílá motorová kráska, která je furt přechlastaná kvůli oleji v benzínu, hraje na jevišti první housle. Jenže ve Fichtlbandu smyčcové nástroje nehledejte. Co v něm nechybí? **Emanuel Míšek** (autor představení) za bicími, **Josef Fojta** u klavíru a **Karel Simajchl** s elektrickou kytarou. Fichtlband se zapojuje do děje zejména na konci a na za-

čátku. Za vedoucí lano táhne **Pavel Liška** coby Eda, protože se statečně pere s kvanty monologů. **Michal Isteník** zase musí zvládat všechny vedlejší role. Umění improvizovat v nečekaných situacích se ve Fichtlu hodí vřadycky, neboť prvoplánová legrace z minulého režimu nestačí jako dostatečně silný nosný prvek. Neplánovaných situací a kiksů je na můj vkus až přespříliš, takže některé improvizace překračují hranice únosnosti. Porovnávání je přirozená lidská touha, ale je dobré mít na paměti, že máme neustále nasazené brýle nostalgie. Ať už skrz ně hledíme na minulé vzpomínky, nebo v budoucnosti koukáme nostalgicky na přítomnou minulost.

***Klára Tesařová**

Fichtl

Kde: Divadlo Bolka Polívky

Psáno z představení 13. 5. 2023

Web: divadlobolkapolivky.cz/predstaveni/fichtl/

Hodnocení: 70 %

LETNÍ SCÉNA 2023
BRNO – amfiteátr
KRAVÍ HORA
16. 6. - 31. 7.
letniscena.divadlobolkapolivky.cz

LETNÍ ŠKOLA IT PRO HOLKY
28. 8. – 1. 9. 2023 v areálu FIT VUT v Brně

- naprogramuješ si hru a sestavíš robota
- poznáš virtuální realitu i biometrii
- navrhneš si nativní mobilní aplikaci
- uděláš si prototyp na 3D tiskárně
- vytvoříš chatovací aplikaci
- naučíš se zabezpečit Wi-Fi
- seznámíš se s oblastí monitoringu Darkwebu
- setkáš se s IT odborníkem

Pro všechny středoškolačky, které baví a láká IT.
Do 15. 7. zvýhodněná cena registrace!

<https://chulky.it.vut.cz>

Tři mušketyři: D'Artagnan přináší nový pohled na klasiku

Kdo by neznal slavné Tři mušketyři, kteří byli vlastně čtyři. Jejich nesčetná dobrodružství s nimi prožívaly generace čtenářů klasického díla Alexandra Dumase staršího. Jakmile to bylo možné, dočkali se divadelních adaptací, rozhlasových her, filmů a seriálů. Jen v poslední kategorii jsem napočítala deset filmů (ten první už z roku 1922) a pět seriálů. Má letošní přírůstek do takto košaté rodiny ještě co nového říct?

Opět se setkáme s temperamentním Gaskoňcem D'Artagnanem, který se touží stát jedním z králových mušketyrů a poštve proti sobě Athose, Porthose i Aramise. Ti jej nezávisle na

sobě vyzvou na souboj... a zbytek příběhu už nejspíš znáte. Naštěstí ne tak úplně. Nemusíte se bát, že by film byl jen nudnou kopií dříve viděného.

Režisér **Martin Bourboulon** posunul film k atmosféře pozdějšího Dumasova díla, které je o poznání temnější, plné intrik a nejednoznačných postav. Akční scény, kterých si užijete do-

*FILMY

KULT* 2023/2

statek, jsou pestré, s vynikajícími šermířskými výkony, ale umějí také ukázat ošklivou stránku boje – strach a chaos, nebo třeba bitvu z pohledu vyděšené osoby, která se jen snaží nepřijít k úrazu.

Snímek stál nemalé peníze a je to na něm znát. Je výpravný, odehrává se v nádherném prostředí s dobovými kostýmy a výkony obsazených herců jsou vynikající. Prostory navíc nepůsobí prázdňě, jako tomu bývá u produkci s menším rozpočtem, které si nemohou dovolit dostatek statistů. Můžete se těšit na živé scény plné měšťanů, mušketýrů nebo návštěvníků úchvatné katedrály.

Líbí se mi i nápad rozdělit příběh do dvou částí. Díky tomu si může dovolit zvolnit tempo a více rozpracovat další narativy, jako jsou detektivní motiv nebo politické intriky. Jednoznačným plusem jsou také velkolepé výpravné scény. Bohužel při komorních scénách film trochu ztrácí dech a finále vyzní poněkud do ztracena. I tak jsem ale přesvědčena, že jde o nadprůměrně kvalitní zpracování klasické látky a rozhodně

jej doporučuji všem milovníkům historických velkofilmů. Druhé části nazvané *Tři mušketýři: Milady* se dočkáme letos kolem Vánoc.

***Kateřina Matulíková**

Tři mušketýři: D'Artagnan

Martin Bourboulon

Premiéra: 6. dubna 2023

www.bioscop.cz

Hodnocení Kult: 80 %	*****
IMDB: 71%	*****
ČSFD: 77%	*****

*FILMY

28.07.—03.08.
2023

Dýchám pro film
49. ročník
ifs.cz

Letní filmová škola
Uherské Hradiště

FILMOVKA

- Partneři: Asociace českých filmových klubů
- Hlavní partner: Uherské Hradiště
- Finanční podpora: MĚSTSKÉ KULTURNÍ DŮLEŽNOSTI, Zlínský kraj, KULT*
- Generální mediální partner: Česká televize
- Hlavní mediální partneři: Český rozhlas | IČC | RESPÉKT | ČTK

Aftersun umí udržet tajemství

Filmů, jejichž zápletka se točí kolem dovolené v turistickém resortu, už bylo natočeno mnoho. Stojí většinou na podobných základech, nežádka jde pouze o to, jak konkrétně tvůrci se zvolenou premisou naloží, čím vším se ji rozhodnou ozvláštnit. Na protagonisty britského dramatu Aftersun žádné divoké zvraty nečekají. Kouzlo jednoho z nejoceňovanějších snímků poslední doby spočívá v něčem jiném.

Že filmaři (a umělci obecně) své postavy rádi posílají na dovolenou, je svým způsobem pochopitelné. Možnost vytrhnout je z jejich přirozeného prostředí, přesunout je jinam a do atypických situací, jim nabízí šanci rozehrát časoprostorem jasně ohraničenou zápletku, případně dát protagonistům povle k zastavení se a rekapitulaci vlastní existence. Uplatnění takového postupu slouží jednak žánrovému filmu (typicky letním komediím nebo survival hororům), jednak té kinematografické kategorii, již jsme si zvykli označovat za artovou.

Záleží i na tom, zda k formativní situaci dojde až mimo bezpečí a rutinu domova (ohrožení mohutnou lavinou ve Vyšší moci **Rubena Östlunda**), nebo už ji protagonisté řeší a dovolená jim má pomoci se s ní nějak popasovat. Tak tomu bylo například v rakouském dramatu Smysl života, kde se manželé středního věku trápili kvůli marné snaze počít dítě. S Aftersun je situace složitější. Jeho výklad totiž zůstává otevřený.

Do tureckého letoviska přijíždí rozvedený otec se svou jedenáctiletou dcerou. Jeho mládí a její bezprostřednost vedou k tomu, že navenek vystupují spíše jako kamarádi. Iluze prázdninové pohody přitom neovlivňuje jen ostatní hosty letoviska, ale i diváky. Dlouho to vypadá, že sledujeme téměř bezdějové vzpomínání na pár dovolenkových dní u moře, kdy největší potíž spočívá v tom, že pokoj obsahuje pouze jednu postel. Tak jednoduché to ale (nejspíš) není.

Debutující skotská režisérka **Charlotte Wells** si libuje ve snímání postav z těsné blízkosti, pomlčkách, promluvách mimo obraz, z jehož rámu se protagonisté často ztrácejí, aniž by to znamenalo konec jejich dialogu. Řadu informací navíc získáváme díky časově neukotveným záznamům na kameře, kterou má ústřední dvojice s sebou. Neustále se tak doplňuje nebo přepisuje, co jsme do té chvíle považovali za dané. Recenzenti se většinou shodují, že ústředním tématem Aftersun jsou otcovy kulminující psy-

chické problémy a nenápadné stopy toho, že se brzy nevyhnou ani jeho dcerě. Na to, abychom mohli vynášet jednoznačné závěry, toho ovšem především o otci (výborně zahráném vycházející herečkou hvězdou **Paulem Mescallem**) víme příliš málo. Těžko to však autorce filmu vyčítat. I díky určité tajemnosti se jí totiž podařilo odstartovat svou kariéru dilem, jež může správně naladěné publikum zasáhnout s nebývalou intenzitou.

**Ivo Michalík*

Aftersun

Charlotte Wellsová

Premiéra 18. května 2023

www.aerofilms.cz

Hodnocení Kult: 80% *****
IMDB: 77% *****
ČSFD: 76% *****

Služku budete milovat, nebo nesnášet

Historické romantické drama *Služka*, které vzniklo v koprodukcí Slovenska a Česka, je zasazeno do éry umírajícího Rakouska-Uherska a počátku první světové války. Sledujeme příběh mladé slovenské dívky Anky, která odjíždí do Prahy pracovat jako služebná v domě německy mluvícího státního úředníka. Praha je v jejich očích velkoměstem plným neomezených možností. Jaký zde bude osud vesnického děvčete?

Bohatství, krása a okázalost panského života jsou ve filmu zobrazeny v ostrém kontrastu k chudobě a jednotvárnosti existence služebnictva. Personál má být neviditelný, ale vše vidí. Nemá být slyšet, ale o všem ví. Zná každý zvyk a pohyb pánstva a všechny jeho tajemství. Vedle Anky (**Dana Droppová**) je protagonistkou také Resi (**Radka Caldwellá**), stejně stará dcera pána domu. Ta právě dospěla a otec jí domluvil svatbu. Manželství ale není tím, po čem Resi touží, a tak pro ni odjezd jejího novomanžela na frontu představuje vysvobození a příležitost rozvíjet vztah s Ankou, ve které navzdory společenským rozdílům našla spřízněnou duši.

Film se odehrává v atraktivních kulísách panského sídla (točeno na zámku ve Slatiňanech na Chrudimsku). Přestože se lokace často opakují, zůstává pastvou pro oči a nabízí překrásné záběry dobového prostředí. Bohužel tam, kde film získává svou estetickou stránkou, ztrácí

kvůli příběhu a psychologii postav. Mohou za to občasné nelogičnosti, dějové skoky a hlavně chování hlavních postav, odporující dobové morálce převážně katolického prostředí.

Služka vychází z knižní předlohy **Hany Lasicové** z roku 2013 a bohužel se jí nevyhnul neduh mnoha adaptací – nešťastný překlad literárního jazyka do filmu. Postavy konají, aniž bychom mohli sledovat jejich myšlenky, a tak se často jen domýšlíme, proč se rozhodly právě takto. Nepochybují, že i v minulosti se mohl rozvinout intimní vztah mezi dvěma ženami. Uzavřené prostředí „zlaté klece“, kde byly mladé dívky vychovávány v luxusu, ale i v izolaci od vnějšího světa by přímo svádělo k tomu, aby si hlubší vztahy hledaly tam, kde to jde. Avšak přístup režisérky **Mariany Čengel Solčanské** budí pocit plochosti a nevěrohodnosti.

Technicky jde o vynikající dílo s dobrou kamerou a krásným hudebním doprovodem. Rovněž

herecké výkony jsou zdařilé. Příliš hrubá práce s psychologií postav ale *Služku* shazuje a neumožňuje jí naplnit její potenciál.

***Kateřina Matulíková**

Služka
Mariana Čengel
Premiéra: 16. března 2023
www.CinemArt.cz

Hodnocení Kult: 65% *****
ČSFD: 67% *****

Hvězda: Symbol naděje, výjimečnosti, věčného života a magické moci

Hvězda je symbol s dlouhou historií. Spojuje se s nadějí, výjimečností, věčností života i magickou mocí. V mnoha kulturách byla vnímána jako božské znamení, které může rozjasnit a nasměrovat lidské životy. Přečtěte si tento článek, abyste se dozvěděli více o významu symbolu hvězdy a jeho souvislostech s magazínem KULT*.

Hvězda jako zdroj naděje a inspirace

Hvězda symbolizuje naději a inspiraci. Její jasná záře a vzdálenost nám připomínají, že i v temných časech může přijít světlo a věci se mohou zlepšit. Hvězda nám dává sílu a motivaci pokračovat vpřed a podporuje nás v těžkých chvílích, kdy se zdá, že cesta je obtížná. Můžeme se na ni dívat jako na připomínku, že každý máme v sobě jiskru a potenciál zářit.

Hvězda jako symbol výjimečnosti a cílového zaměření

Stejně jako každá hvězda na obloze máme i my své místo na tomto světě. Hvězda nám připomíná, abychom hledali své talenty a dovednosti a snažili se dosáhnout toho nejlepšího. Symbolika hvězdy nás povzbuzuje k vyjádření naší jedinečnosti a k vytvoření života, který odráží naše skutečné já.

Hvězda jako symbol věčného života a transcendence

Hvězda je také spojována s věčností života a transcendencí. Její záře připomíná, že existuje něco většího a trvalejšího než pouhá lidská existence. Hvězda symbolizuje naši duchovní podstatu a touhu po něčem vyšším. V mnoha náboženských tradicích je hvězda spojována s božským a duchovním světem, připomíná nám, že jsme součástí něčeho většího.

Hvězda ve světě magazínu KULT*

Magazín KULT* je zdrojem inspirace a informací pro své čtenáře. Jeho logo obsahuje symbol hvězdy, která představuje touhu přinášet světlo a naději prostřednictvím svého obsahu. Hvězda v logu KULTu symbolizuje snahu o výjimečnost a kvalitu ve světě médií. Cílem magazínu je osvětlit a obohatit životy čtenářů a přinést do nich radost a inspiraci.

Hvězda a její vztah k Vánocům

Symbolika hvězdy je také spojována s vánočním obdobím. Vánoční hvězda je tradiční ozdoba a připomínka narození Ježíše Krista. Je symbolem zázraku a nového začátku. Hvězda betlémská měla podle biblického příběhu ukázat cestu třem králům k Ježíši. Dnes se hvězdy často umísťují na vrchol vánočního stromku a představují světlo a naději ve sváteční době. Magazín KULT* věnuje Vánocům a jejich symbolice pozornost. Ve vánočním čísle se zaměřuje na tradice, dárky, dekorace a způsoby, jak strávit svátky s radostí a inspirací při doporučených filmech, knihách nebo deskových hrách.

***Radek Holík**

P. S. Tento článek byl napsán s pomocí ChatGPT, pokročilé umělé inteligence vyvinuté společností OpenAI. Nevyhnul se autorským a editorským zásahům.

Získejte zajímavé ceny! Velká soutěžní hra magazínu KULT*

Jsi soutěživý? Rád vyhráváš? Magazín KULT* přináší soutěžní hru, která vám přinese nejen zábavu, ale také šanci vyhrát skvělé ceny. Od 1. července do 31. prosince 2023 budete mít možnost se zapojit a ukázat své dovednosti.

ilustrační foto

Soutěžní hra bude plná vzrušení a zábavy. Účastníci dostanou za úkol splnit zadané úkoly a s každým splněným úkolem budou postupovat dál. Můžete se těšit na různorodé výzvy, které vám poskytnou skvělé zážitky a nezapomenutelná dobrodružství.

Na konci hry na vás čekají hodnotné ceny. Můžete vyhrát horské kolo, výživové doplňky, knihy, deskovky, dárkové poukazy nebo vstupenky na kulturní akce. Takovou příležitost si rozhodně nenechte ujít!

Chcete se do soutěže zapojit?

Nezapomeňte navštívit stránku www.kult.cz/soutez a registrovat se. Zde budou zveřejněny podmínky soutěže, všechny výherní ceny a seznam partnerů.

Zapojte se do **Velké soutěžní hry magazínu KULT*** a objevte své skryté dovednosti. Nechte se unést dobrodružstvím a získejte šanci vyhrát hodnotné ceny.

*Redakce

Třetí Mandalorian je opět dobrodružstvím, jak má být

Mnozí filmoví kritici, ale i diváci v poslední době poukazují na to, že Disney nedokáže vytěžit potenciál mnoha lukrativních značek, které vlastní. Od upadající kvality filmů Marvelu po universum Star Wars. Seriál Mandalorian ale už třetí sezónu drží vysokou diváckou sledovanost a jeho zábavnost ani ve třetí sérii neklesá.

*FILMY

KULT* 2023/2

Na začátku tohoto textu si dovolím upozornit, že bude obsahovat spoilery děje první a druhé řady. Pokud jste je neviděli, vřele doporučuji se na ně místo dalšího čtení podívat. Stojí to za to. V prvních dvou sériích jsme sledovali dobrodružství Mandaloriana Din Djarina (**Pedro Pascal**) a jeho malého zeleného chráněnce Grogu při pátrání po jediích, kteří by Grogu vzali do učení. Když je na konci druhé série Grogu předán novému mistrovi, zdá se, že jejich dobrodružství končí. Ve třetí sérii se ale poněkud překvapivě opět objevuje po boku Din Djarina. Pokud chcete vědět, jak k tomu došlo, budete se muset podívat i na seriál *Boba Fett: Zákon podsvětí*, který je trochu netradičně v tomto bodě s Mandalorianem propojen. Pokud vás ale zrovna tento dějový skok netrápí, můžete jej v klidu přehlédnout. Další dějové zvraty už budou navazovat. Hned na počátku třetí série se setkáme s mnoha známými tvářemi a vrátíme se na některé dří-

ve navštívené planety. Děj se tentokrát točí zejména kolem Mandalorianů samotných, kteří žijí roztržštěni v malých, vzájemně znepřátelených skupinách na mnoha různých planetách. Snaha o jejich sjednocení a návrat na rodnou planetu bude hlavní linkou příběhu celé série. Z toho důvodu se děj přesouvá od Manda a Grogu k nové hlavní postavě **Bo-Katan Kryze**, výborně ztvárněné herečkou **Katee Sackhoff** (autoři s ní počítali od začátku, proto dabovala i animovanou verzí své postavy). Podaří se jí získat uznání jednotlivých mandaloriánských frakcí? A jakou roli sehraje v celém příběhu Din Djarin a Grogu? Špičkování mezi postavami a postupné vzájemné budování respektu je novým prvkem, který přináší další vrstvu zábavnosti. Pokud jste sledovali první dvě série, mohu tu třetí jen doporučit. Pokud ne, ale máte rádi Star Wars, podívejte se na seriál také. Věřím, že nebudete litovat. A pokud jste se již na třetí sérii dodivali a teď nevíte, jestli se můžete ještě těšit

na další, buďte si jisti, že můžete. Čtvrtá série už se natáčí a pravděpodobně bude navazovat na seriál Ahsoka, který k nám již brzy dorazí.

***Kateřina Matulíková**

Mandalorian
Jon Favreau
Premiéra 1. 3. 2023
Platforma Disney+

Hodnocení Kult: 85 % *****
IMDB: 52% *****
ČSFD: 80% *****

Strážci Galaxie: Volume 3 skvěle završují dobrodružství vesmírných vyvrhelů

Pokud máte rádi filmy Marvelu, mohli jste se znepokojením sledovat, jak po Endgame hledají nové ukotvení. Místo soustředění se na postavy a jejich příběhy univerzum bobtnalo o stále další charaktery vynořující se z hlubin nekonečných časových smyček a paralelních světů, ve kterých se divák dříve či později musel začít ztrácet. Ne snad pro přehnanou složitost vyprávění, ale protože šlo o stále tytéž ploché, nudné a šablonovité charaktery, u kterých se lišilo jen CGI v pozadí. O to milejším překvapením jsou Strážci Galaxie: Volume 3.

Strážci galaxie se divákům poprvé představili v roce 2014, kdy jsme mohli sledovat příběh Petera Quilla alias Star-Lorda, který po střetu s vesmírným padouchem Ronanem získal artefakt schopný ohrozit osud celé galaxie. Aby mu unikl, musel spojit síly s ukecaným mývalem Rocketem, inteligentním stromem Grootem, zelenou bojovnicí Gamorou a pomstychtivým Draxem Ničitelem. Tím byl položen základ ztřeštěné skupiny vesmírných dobrodruhů. Po druhém díle se k nim připojila ještě Mantis a po Endgame vystřídala zesnulou Gamoru její sestra Nebula. Ale nebyl by to Marvel, kdyby se Gamora opět nevyonořila z nějakého paralelního vesmíru, aby zasáhla do děje třetího dílu.

Přestože první dva díly byly epické příběhy o střetu s nepřáteli ohrožujícími existenci celých galaxií, je třetí a pravděpodobně závě-

rečný díl série o dost komornější. Soustředí se na Strážce galaxie jako na bandu vyvrhelů, který jsou tu ale jeden pro druhého. Jsou rodinou, do které se sice nenarodili, ale kterou si sami vybudovali. A když se jeden z jejich členů ocitne v ohrožení, udělají vše pro to, aby ho zachránili. Děj se zabývá původem mluvícího mývala Rocketa, vytvořeného v laboratoři v rámci pokusu na mývalím mláděti. Hlavní záporák je opět schopen neskutečných zvěrstev, ale příběh se netočí kolem záchrany vesmíru, nýbrž kolem záchrany přítele. Toho se geniální šílenc pokouší opět zmocnit, neboť v uprchlém testovacím subjektu vidí jen další krok na cestě k dokončení svého pokusu.

Film zjevně naráží na pokusy na laboratorních zvířatech, která často zbytečně trpí, aby se prokázaly i naprosté triviality. Toto téma je

dále zdůrazněno, když se ve filmu podobné pokusy přesouvají na další, nám bližší druhy. Přes vážnost celého tématu uchopil režisér a scenárista **James Gunn** látku výborně. Nechává opět rozehrávat komické scénky, značný prostor je věnován akci a místy dojemný příběh je vyvažován humorem a nadějí, že každý nakonec může dostat druhou šanci.

**Kateřina Matulíková*

Strážci Galaxie: Volume 3

James Gunn

Premiéra: 4. května 2023

www.falcon.cz

Hrají: Chris Pratt, Dave Bautista, Pom Klementieff

Hodnocení Kult: 85 %

IMDB: 83%

ČSFD: 87%

Snímky mobilem mi slouží především jako zápisník

Reportáže začal fotografovat v roce 1987 pro Mladý svět (odtud krátce odešel do časopisu Vlasta), aby v roce 1993 na dvacet let zakotvil v časopisu Reflex. Pro něj fotil především válečné konflikty či přírodní katastrofy, ale například také pohřeb Jana Pavla II. nebo Severní Koreu.

Dnes je **Jan Šibík** „na volné noze“ a s různými časopisy jen spolupracuje. Jeho hlavní činností se stalo pořádání workshopů, v nichž předává své letité zkušenosti všem, kteří o to projeví zájem. Náš rozhovor dokonce otevřel větou: „Ptejte se, na co chcete.“

Proč fotografické workshopy?

Protože jsem odchodem z Reflexu přestal mít pravidelný příjem. A protože jsem workshopy organizoval v omezené míře ještě v Reflexu, začal jsem je dělat na plný úvazek. Samozřejmě, že bych raději dělal dál fotoreportéra v časopisu, ale zájem o tenhle typ žurnalistiky je nyní v obrovské krizi a rok od roku je to horší. Jednou z cest, kde můžu zužitkovat léta pra-

xe, jsou právě workshopy. Dnes je navíc mezi veřejností o fotografování obrovský zájem. Lidé se totiž masově prezentují především na sociálních sítích a jsou rádi, pokud můžou mít i hezké snímky. Druhou částí mých dnešních příjmů je vydávání knih.

Ke knihám se ještě dostaneme, ale... člověk by čekal, že se o Jana Šibíka strhne rvačka!

Tak, nějaké nabídky jsem tehdy měl, ale nic masového to nebylo. Těch míst, kde by potřebovali nebo chtěli fotografa, je totiž hrozně málo a pořád jich ubývá. Dnes se naprostá většina časopisů i serverů spokojí se snímky z agentur, které nejen že vám nabízejí fotky v podstatě už v průběhu nějaké události, ale

navíc za zlomek ceny, kterou by jinak stála práce, a hlavně cesta vlastního fotografa.

No dobře, ale fotograf vašeho jména...

Já bych to tak nezveličoval. Víte, dobrých fotografů je opravdu hodně, ale míst, kde by našli uplatnění, je málo. A to se bavíme o celém světě! Možná byste se divil, kolik kvalitních fotografů zvučných jmen je na tom podobně jako já, že jako hlavní zdroj příjmů mají workshopy.

To pak učíte fotit třeba i úplné začátečníky?

Ano. Nejmladším z nich bylo jedenáct let a nejstarší byla pětasedmdesátiletá paní. A já přitom musím zvládnout učít všechny věkové kategorie. Jednak jsem se naučil být asertivní, a jsem také dost výřečný. Navíc vždy, když

průběžně hodnotím jejich snímky, snažím se i na těch nepovedených najít něco pozitivního. Tím jim zároveň prostřednictvím jejich vlastní práce ukazuji cestu, jak se dál zlepšovat. Také vím, že lidé nemůžou zahltnout tisícem a jednou radou. Obvykle vybírám asi pět těch nejpodstatnějších pravidel a ty se jim snažím názorně ukázat. A přestože si lidé na mém workshopu zapamatují jen tři z nich, jejich focení se zlepšilo. Ať už mají v ruce digitál, nebo mobil.

Základním pravidlem fotografů-profesionálů je mít přístroj dokonale pod kontrolou. Co platí pro focení s mobilním telefonem?

To stejné. Dnes jsou foťáky v mobilních telefonech čím dál komplikovanější a mají spousty různých nastavení. Proto na úplném začátku všem radím, jakých funkcí si ve svém mobilu mají všimnout především, aby se je naučili dobře ovládat. Přitom zvláště ženy mají tendenci technickou stránku věci podceňovat.

Jednou z klíčových rad, které lidem také dávám, je, aby se naučili fotit mobilem jednou rukou. Získají tím totiž mnohem větší rádius, než když drží telefon oběma rukama a otáčejí se celým tělem. Navíc vypadají méně nápadně, což se hodí především při fotografování lidí. Pokud totiž chcete fotografovat lidi, měl byste jít co nejbliž, protože to zajímavé je ve tváři.

Pominu-li snímky, které používáte pro prezentaci na internetu, dokázal byste vyhodnotit, v jakém poměru mobil: aparát dnes fotíte?

Jednoznačně víc zrcadlovkou nebo bezzrcadlovkou. Respektive, všechny důležité, pracovní věci fotím foťákem a snímky mobilem mi slouží především jako zápisník. I když jsem byl překvapen, kolik výborných i zahraničních fotografů čím dál častěji sáhne k mobilu a udělá s ním opravdu dobrou fotku.

Ale máte pravdu, mezi veřejností se tento trend pomalu, ale jistě obrací. Focení mobilem jsem z počátku bral spíš jako okrajovou záležitost, ale dnes těchto workshopů pořádám více než na klasický digitál.

Teď jedna otázka z praxe – přiznám se, že se sám často peru s tím, zda mobilem fotit, nebo spíš příležitostně pořídit krátké video, které přece jen přenesení více atmosféry. Jak to máte vy?

Já mám sice moc rád dokumentární filmy, ale při své práci jen fotím, protože fotografie vám takzvaně neutěče. Z dokumentu vám zůstane dojem, ale fotka stojí. A buď obstojí, nebo ne. Je neoddiskutovatelná.

Bohužel, i ty největší tiskové agentury své fotografy v současnosti nutí, aby zároveň s fotkou natočili i krátké video. Jenže oni jsou z toho vyloženě nešťastní, protože mezi natáčením videa a focením musíte úplně „přepnout“. Já sám bych takhle pracovat nemohl, protože bych se neskutečně stresoval, že mi uniká zajímavá fotka.

Další problém mnohdy vzniká na dovolené nebo na výletě, kdy „za chuze“ není moc času zabývat se hledáním

toho správného pohledu. Jak takové situace řešíte vy?

Nemám to tak, protože tohle nedokážu oddělit. Já nemám žádný čas, v němž by fotografování nehrálo roli. Myslím si ale, že tohle není otázka jedné fotky, ale spíš celkového uvažování.

Třeba když jdeme dejme tomu na výlet, tak rovnou mířím tam, kde vím, že pořídím zajímavé záběry, a také jim následně věnuji čas. I když tohle by mělo platit obecně. Pokud fotka stojí za to a chcete snímkem zaujmout, vyplatí se mu ten čas věnovat.

Vrátím se k vašim knihám. Na webových stránkách máte uvedeno, že Jan Šibík 1989, k listopadovým událostem v Československu, je vaší nejúspěšnější knihou. Je to tím, že jde o domácí téma?

Tuhle knihu jsem vydával k 30. výročí listopadu '89, mimo jiné i proto, že se jednalo o období, které za poslední dobu nejvýznamněji pozitivně ovlivnilo naše životy. Sice to byly archivní snímky, takže nešlo, na rozdíl od *Jara 2020*, o aktuální událost, ale pro mě samotného to bylo období nesmírně důležité, protože jsme se zbavili bolševika. Dnes vidím, že je na tom spousta lidí zřejmě podobně, protože kniha měla už třetí dotisk. To se mi ještě u žádné knihy nestalo. Přitom náklad byl vždy 1500 kusů.

Proč se vaše knihy dají koupit jen na vašem e-shopu?

Je v tom určitá exkluzivita, ale hlavně si knihy vydávám sám a živí mě. Víte, pokud se vaše

★★★★
AVANTI
HOTEL BRNO

- ★ 99 pokojů až pro 250 hostů
- ★ konferenční sály až pro 400 osob
- ★ střešní wellness pro ubytované zdarma
- ★ moderní fitness centrum a bowling bar
- ★ parkování zdarma pro hotelové hosty

Střední 61, 602 00 Brno ★ hotel@hotelavanti.cz ★ tel.: 541 510 111 ★ www.hotelavanti.cz

kniha v knihkupectví dejme tomu do půl roku neprodá, tak vás knihkupci nutí výrazně snížit cenu, aby se titul rychle vyprodal a uvolnil tak místo dalším. Třeba *Stories*, jejíž náklad byl dva tisíce kusů, se prodávala asi osm let. To byla také poslední kniha, kterou jsem v knihkupectvích nabízel.

Vaše knihy jsou, pravda, jiný level, ale i tak si dnes každý může vydat vlastní fotoknihu. Člověk však při jejich tvorbě mnohdy narazí na řadu otázek. Například zda sázet snímky časově, nebo tematicky.

Řekl bych, že tohle je asi věc každého autora. Ale jestli chcete poradit, pak z mého pohledu je lepší méně fotek na stránku. Pamatujte si, že čím je fotka větší, tím výraznější dojem z ní máte.

KULT* je především kulturní magazín, proto mi to nedá, abych poslední otázkou nezamířil do této oblasti. Jaký druh kultury vyhledává Jan Šibík?

Mám rád především výtvarné umění a hudbu. Hlavně 60. léta. Například **Boba Dylana**,

Rolling Stones nebo **Janis Joplin**. Z českých asi nejvíc **Hanu Hegerovou** a **Karla Kryla**. Při cestách světem, pokud mám čas na její po-

zorování, si také hodně všímám architektury a fascinují mě mosty.

***Robert Žďárský**

Jan Šibík (*1963) je fotograf samouk, ale také na lidové škole umění navštěvoval profesora FAMU Jána Šmoka. Po absolvování gymnázia pracoval jako dělník na stavbě pražského metra, pak působil jako asistent kamery v Československé televizi. Od roku 1987 fotografoval pro časopisy *Mladý svět* a *Vlasta*. V roce 1992, přešel na dvacet let do časopisu *Reflex*, kde se vypracoval až na pozici vedoucího v grafickém oddělení. Dnes působí jako fotograf na volné noze a pořádá i fotografické workshopy. V roce 2015 obdržel ocenění pro nejúspěšnějšího autora za 20 let soutěže *Czech Press Photo*.
www.sibik.cz

Vzdělání, osobnostní rozvoj & sport Knihy a literatura

KULT* 03/2023

září-listopad

- * Vyplatí se mít osobního trenéra?
- * Samostudium versus školení?
- * Osvojte si finanční gramotnost?
- * Osobní rozvoj s umělou inteligencí
- * Sportujte s radostí?
- * Knižní tipy a recenze

Uzávěrka
11. srpna 2023

Cestovní pojištění vás jistí i ochraňuje

Bohužel na to, v jak informované společnosti žijeme, je pojištění stále hodně podceňovaná záležitost. Možná si sami v konečném důsledku neuvědomujeme jeho přínos pro naši ochranu. Přitom stačí tak málo, abychom zjistili, jak významnou výhodou je.

Zvlášť na cestách a v zahraničí nám cestovní pojištění poskytuje tolik potřebnou jistotu a klid. Představte si jej proto jako produkt, který v sobě sjednocuje vaši ochranu, pohodlí a v neposlední řadě finanční bezpečnost.

Nemusíte s ním mít v zahraničí obavy z vysokých lékařských účtů, neboť vás chrání před nečekanými náklady spojenými se zdravím. Možná nad tímto textem mávnete rukou se slovy, že máte Evropský průkaz zdravotního pojištění. Ten však neplatí ve všech zdravotnických zařízeních, a i když je přece jen platný, nemusí nám jeho rozsah stačit. A to není ani zdaleka vše.

Cestovní pojištění pokrývá také ztrátu vašich zavazadel, odcizení vašich věcí nebo dokonce zpoždění vašeho letu a mnoho dalšího. Přitom nezáleží na tom, zda jste na zasloužené dovolené nebo náročné pracovní cestě. Představte si, že se v zahraničí, kde nemluvíte místním ja-

zykem, ocitnete v nouzi a potřebujete naléhavou lékařskou péči. Pojištění vám zajistí nejen ošetření a překladatele, ale v případě nouze dokonce zajistí podmínky pro návrat domů.

Cestování je především o objevování a hledání příjemných zážitků, kdy bychom neměli být zbytečně rušeni stresem a nejistotou. Cestovní pojištění je proto vašim spolehlivým parťákem, který vás doprovází na každém kroku, aby vaše cesta nebyla zbytečně narušovaná a stala se z ní nezapomenutelná záležitost.

Vedle zdraví je proto dobré věnovat velkou pozornost i zabezpečení odpovědnosti vůči třetím osobám. Představte si situaci, kdy například nechtěně způsobíte škodu. Stačí, pokud na výletě někomu nedopatřením rozbijete drahou elektroniku. Do někoho omylem strčíte a jeho telefon za desítky tisíc se velmi rád odporučí k zemi, nejlépe displejem dolů, nebo dokonce do vody. Zrovna ve chvíli, kdy si jeho

majitelka chtěla udělat líbivou portrétku se svým partnerem na první společné dovolené. Vaše omluvy za vás škodu nezaplátí. Pojištění ano.

Cestovní pojištění vás přitom může ochránit nejen na cestě, ale i před cestou samotnou. Poskytuje vám totiž krytí nákladů, i pokud musíte svou cestu zrušit například kvůli neočekávaným událostem, jako jsou nemoc, vážné poškození majetku nebo smrt v rodině.

Při výběru pojištění je proto nesmírně důležité si zjistit, jaká krytí jsou nabízena, za jakých podmínek a u kterých pojišťoven. Před zakoupením cestovního pojištění je také vhodné pečlivě prostudovat všechny podmínky a zjistit, jaká krytí jsou v ceně a jaká za příplatek. Přesto byste pojištění neměli brát jako náklady, ale především jako investici, která se vám bohatě vrátí ve formě klidu a pohodlí.

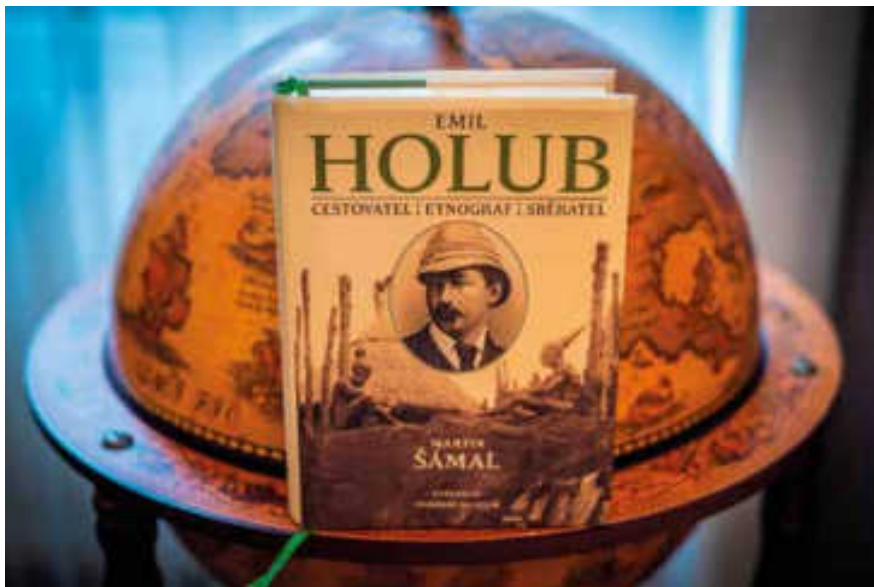
Radim Prokeš, PFP

Spolumajitel poradenské kanceláře Prokeš, Komenda, Ježek, s. r. o.

Součástí poradenské společnosti Partners Financial Services, a. s.

www.PKJoffice.cz

Biografie Emila Holuba nabízí hodně

Emil Holub bezpochyby patří mezi osobnosti, které si i v dnešní době zaslouží naši pozornost. Tento cestovatel, lékař a etnograf podnikl několik významných cest po Africe, kterými přiblížil vzdálený kontinent nejenom českému obyvatelstvu. Aktuálně se k jeho pozoruhodnému příběhu můžete vrátit i v biografii, kterou sestavil vedoucí archivu architektury Národního technického muzea Martin Šámal.

Publikace s jednoduchým názvem *Emil Holub* je již druhým, revidovaným vydáním. Na rozdíl od prvního, vydaného před deseti lety, zde autor poupravil několik faktografických nesrovnalostí a dohledal pár detailů ohledně některých událostí.

V předmluvě **Martin Šámal** říká, že se při psaní knihy snažil vycházet především z archivní dokumentace. Právě to je největším kladem celého životopisu. O **Emilu Holubovi** již vyšlo hodně knih, většinou je ale – více či méně – tvořily příběhy, které jsou jen nějakým způsobem pokroucené nebo ne úplně podložené. Důvodem, jak **Martin Šámal** trefně definuje, je především to, že tyto publikace vycházejí ze vzpomínek přátel Emila Holuba, takže zákonitě musí být trochu subjektivně zkreslené. I když **Šámal** částečně čerpá i z takovýchto pramenů, přistupuje k nim s kritickým okem vědce, čímž si jeho dílo zachovává charakter historické práce, a tedy působí o to důvěryhodněji. Zásadním zdrojem byla také písemná pozůstalost českého cestovatele uložena v Náprstkově muzeu.

Martin Šámal představuje Emila Holuba chronologicky, počínajíc jeho rodiči. Jako čtenáři sledujeme Holuba od útlého věku přes jeho cestu za vzděláním, nahlížíme na jeho nejen roman-

tické vztahy a dočkáme se i podrobného popisu každé z jeho výprav po Africe. Značný prostor je také věnován jeho výstavám a analýze toho, jak byl jako osobnost vnímán v tehdejší domovině. Autor knihy nabízí skutečně komplexní pohled. Nezobrazuje Holuba jako zidealizovanou osobnost, ale jako člověka z masa a kostí, který měl své dobré, ale i špatné vlastnosti. Dokreslovat to pomáhá především korespondence, kterou vedl jak Holub, tak i další osoby v jeho okolí. **Martin Šámal** rovněž vyvrací mnohé mýty, které kolem tohoto muže kolují, zároveň ale nechává hodně otázek nezodpovězených.

Nemalou část knihy tvoří kapitoly, které se věnují Holubovým přátelům, spolupracovníkům i odpůrcům. Mluví také o Holubových dvou ženách, které formovaly nejenom jeho osobní, ale i profesní život: o **Bertě Novákové**, jeho první lásce, a jeho pozdější manželce **Rose Hofové**, která s ním některé expedice po Africe absolvovala. Autor díky tomuto přístupu zasazuje Emila Holuba do určitého kontextu, může sledovat jeho interakce, a nepřímo tak odkrývat ještě víc z jeho osobnosti. Pro laiky je také velmi nápomocná jedna z úvodních kapitol, která se věnuje politickému a společenskému uspořádání Afriky v 19. století.

Publikace obsahuje pestrý obrazový materiál. Čtenář si může prohlédnout Holubovy kresby i výňatky z deníků. V přílohách na konci knihy může také vidět mapy oblastí, ve kterých se Holub pohyboval, a sledovat na nich jednotlivé etapy jeho expedic.

Knihy **Martina Šámal** je pracně sestavenou a zajímavou sondou do duše jednoho z největších cestovatelů své doby. Nabízí objektivní analýzy a široký přehled různých životních etap Emila Holuba. Vybočuje tak z formátu tradičních biografií. Tím může zájemcům poskytnout hodně informací, které jsou podané sice věcně, ale i přitažlivě. Sám autor v úvodu přiznává, že může existovat ještě hodně zdrojů o Emilu Holubovi, ke kterým se zatím nikdo nedostal. Jeho práce ale představuje velmi slušný základ, na kterém může další potenciální historik stavět.

**Kristína Slabáková*

Emil Holub
Martin Šámal
Vyšehrad, 2023

Hodnocení: 85 %

Inzerujte s námi!

zavolejte na [777 221 936](tel:777221936)
nebo napište na inzerce@kult.cz

VÝSTAVA 70 LET ZOO BRNO 25. 5.–10. 7. 2023

B | R | N | O

Jak se Zoo Brno za 70 let změnila, kam směřuje a jaké jsou její hlavní cíle? Na konkrétních příkladech zajímavých a ohrožených zvířat ukážeme, jak důležité je dnes pro Zoo Brno vzdělávání, ochrana biodiverzity a záchrana vymírajících druhů.

ZOO
BRNO
70

URBAN CENTRUM BRNO / Mečová 5, Stará radnice, Brno
otevřeno po-pá 10.00–18.00 hodin / vstup zdarma
urbancentrum.brno.cz / zoobrno.cz

U C B
URBAN CENTRUM BRNO

Ochutnej svět

Nová Zbrojovka, Brno

17. 6. 2023
10–19:00 hod.

Foodpark Brno presents:

největší přehlídka mezinárodní gastronomie v Brně

identická kuchyně ze všech koutů světa

fůň zóna

foodmarket s mezinárodními delikatesami

bohatý doprovodný program

dětská zóna

foodparkbrno

9. ročník benefičního koncertu

Na křídle motýla

DOLNÍ DUNAJOVICE

RADKA FIŠAROVÁ
PETR BATEK

MARTIN FRANCE
ZBYNĚK DŘIDA

LEONA ŠENKOVÁ
MILAN DEVÍŇNE

19. 8. 2023 18:00

Partnerské společnosti: Nostalgická Posilovna Kufcovské

Výtěček z koncertu
dostane věřící
Mandragora Family
Krytářek

Tržebno 22 000,- Kč
a předvýběh 5000,- Kč
celkem 27 000,- Kč
100% z těchto peněz se rozdělí
MŠM 100% na podporu občanských
sdružení a neziskových organizací

70 let od chvíle, kdy lidé vstoupili na vrchol Mount Everestu

V Nepálu, jehož hranice s Čínou, respektive s Tibetskou autonomní oblastí vrchol protíná, je tato hora nazývána Sagarmátha, což v překladu znamená „Tvář nebes“. Tibeťané ji zase znají jako Čomolungmu – „Matku země“. Od roku 1865 je však všeobecně známá jako Everest. Mount Everest.

Toto jméno získala nejen na počest sira **George Everesta**, věhlasného anglického geodeta a geografa, ale i jako kompromis ve volbě mezi více místními názvy. Do té doby pro ni bylo pro západní cestovatele vžitě obecné označení *Peak V*. Ještě do roku 1852, než bylo překročeno k hodnocení měřením, byla totiž za nejvyšší horu světa považována *Kančendženga*, nejvyšší hora Indie. Ta se dnes s výškou 8 586 m. n. m. staví dokonce až na třetí místo. Mezi ní a Everestem s výškou 8 848 metrů je ještě 8 611 metrů vysoká K2.

První pokusy

Jedna z místních legend o nejvyšší osmitisícovce světa praví, že „je tak vysoká, že ji žádný pták nepřeletí“. Bez zajímavosti přitom nejsou ani diskuse, zda výšku Everestu počítat i se sněhovou vrstvou na vrcholu, kam horolezci běžně vystoupají, či „jen“ v nejvyšším bodě samotného skalního masivu (který navíc stále roste; pozn. red.). A aby toho nebylo málo, otázky zůstávají i kolem **Hillaryho** prvenství. Stále totiž neustá-

vají spekulace, zda prvními lidmi na Everestu nebyli přece jen anglický chirurg **George Mallory** spolu s oxfordským studentem **Andrewem Irvinem**.

Ti se horu pokusili zdolat již v roce 1924. Naposledy však byli krátce spatřeni 8. června dalekohledem ze základního tábora, přibližně ve výšce 8 580 metrů, jak postupují k vrcholu. Pak je zahalila mlha. Malloryho tělo bylo nakonec prokazatelně objeveno až v květnu 1999 v nadmořské výšce 8 155 metrů, zatímco Irvinovo je stále neznámé. Z nalezených stop však nebylo dosud možné určit, zda se jim výstup podařil a zahynuli až cestou dolů, nebo již při pokusu. Podle odhadů expertů je však jejich dosažení vrcholu spíše nepravděpodobné kvůli schůdnosti zvolené trasy, v kombinaci s nedostatky ve vybavení. Navíc se za součást úspěšného zdolání hory považuje i bezpečný návrat z vrcholu, který v jejich případě jaksi schází.

Historie známých pokusů o zdolávání nejvyšší hory světa se však datuje už od roku 1921, kdy k ní dorazila vůbec první britská horolezecká ex-

pedice. Jejím hlavním cílem však nebyl výstup na Everest, ale spíše zmapování celé oblasti. Přestože dosud panovaly pochybnosti, zda vůbec lze na vrchol dojít, vyšplhali na severní sedlo do výšky 7 005 metrů.

Závod o Everest

Vedením v pořadí deváté expedice z roku 1953, jejímž členem byl i třiatřicetiletý novozélandský včelař a horolezec **Edmund Percival Hillary** (šlo o jeho druhý pokus), byl v roce 1952 pověřen člen štábu velitelství spojeneckých sil, plukovník **John Hunt**. Jeho upřednostnění před mnohem zkušenějším **Ericem Shiptonem** bylo sice pro mnohé překvapením, ale zase je důkazem, o jak důležitou expedici pro Británii šlo. Další možnost prvovýstupu by totiž Anglie měla až v roce 1956, protože pro následující dva roky již držely povolení Francie a Švýcarsko.

K Huntově výpravě se mezi jinými připojil i jeden z nejzkušenějších průvodců na Everest, tehdy osmatřicetiletý Šerpa (etnické označení pro tzv. Východní národ; pozn. red.) **Tenzing Norgay**,

který se o výstup pokoušel již šestkrát. Do základního tábora na nepálských svazích Everestu ve výšce 5 486 metrů pak všichni dorazili na začátku dubna, za pomoci více jak tří set nosičů a s tunou zásob.

Do tábora číslo 8 ve výšce 8 000 metrů, v tzv. Zóně smrti, vystoupala s plukovníkem Hunttem v druhé půli května už jen hrstka pečlivě vybraných horolezců. Jako první odtud vyrazili 26. května Thomas Bourdillon s Robertem Evansem. Ti sice postupovali rychlostí 100 výškových metrů za hodinu a vrchol měli již na dohled, ale nakonec se přesto rozhodli pro návrat.

Nejen kvůli zhoršujícímu se počasí, ale i kvůli závadě na Evansově kyslíkové mechanice tzv. uzavřeného systému. Do tábora nakonec dorazili totálně vyčerpaní.

Cesta na vrchol

Druhý den se další pokus pro špatné počasí podniknout nepodařilo. Naštěstí se 28. května natolik vyčáslilo, že se na cestu vzhůru mohli vydat Hillary s Norgayem. Ti šli, na rozdíl od Bourdillona s Evansem, s tzv. otevřeným systémem, kterým si kyslíkem z lahve při dýchání vlastně jen „přilepšovali“. Navíc si ještě ve výšce 8 530 metrů postavili tábor číslo 9, v němž přenocovali. Hillary přitom přesně rozpočítal zbývajících obsah kyslíkových lahví, přičemž si jej přes noc mohli dopřát jen na dvakrát dvě hodiny.

Ve čtyři hodiny ráno, kdy okolní teplota dosahovala téměř $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$, se oba nasnídali, a i kvůli rozmrazování Hillaryho bot (přes noc je nechal venku) se o půl sedmé vydali, každý s kyslíkovým přístrojem o váze čtrnáct kilogramů na zádech, k finálnímu útoku. Zhruba po hodině postupu z tzv. jižního vrcholu narazili ve výšce 8 749 metrů na asi dvanáct metrů vysokou skalní stěnu, kterou nebylo jak obejít.

Krátce po náročném zdolání této překážky (později nazvané jako Hillaryho výšvih) se však hřeben začal svažovat strmě dolů. Byl pátek 29. května 1953, 11:30 dopoledne, když oba muži společně stanuli na vrcholku nejvyšší hory světa. Hillary zkoušel chvíli dýchat bez masky a vyfotil při tom pár snímků jako důkaz jejich triumfu. Tehdy pořídil i legendární fotografii Tenzinga s cepínem. Snažili se také najít nějaké stopy po možné předchozí aktivitě Malloiryho s Irvinem, ale marně. Nakonec tedy do sněhu zahrabali několik sladkostí jako oběť bohům a po patnácti minutách od dosažení cíle vyrazili na cestu zpět.

Jejich návratem se zvěst o úspěšnosti výpravy rychle roznesla do celého světa a z Hillaryho i Norgaye se staly hvězdy první velikosti. Do Británie navíc zpráva shodou okolností dorazila 1. června 1953, v předvečer korunovace Alžběty II. Edmund Hillary byl následně, stejně jako vedoucí expedice John Hunt, královnou povýšen do šlechtického stavu a Tenzing Norgay obdržel „Jiřího medaili“. Dlužno dodat, že se v případě Hillaryho jednalo pravděpodobně o prvního sportovce povýšeného do šlechtického stavu čerstvě korunovanou panovnicí.

*KULT

PINK FLOYD'S THE DARK SIDE OF THE MOON

Hvězdárna
a planetárium
Brno

Program a vstupenky
www.hvezdarna.cz

Mount Everest dnes

Bohužel „kdysi posvátný“ Everest je dnes do slova v obležení lidí. Dokonce i samotný „Base Camp“, zřízený na nepálské straně asi tři tisíce metrů pod vrcholem, se stal vyhledávaným cílem turistů. Cena takového dvacetidenního „výletu“ vyjde našince přibližně na 60 000 Kč.

Zarážející však je, že na tak náročný podnik, jakým zdolání Everestu je, si troufají vedle zkušených horolezců například i náctiletí, nebo dokonce senioři. Těsně pod vrcholem Everestu se přitom pod náporem zájemců v posledních letech dokonce vytvářejí dlouhé fronty, jež zvyšují riziko spojené s pobytem v Zóně smrti. Nejen, že se zde kvůli řídkému vzduchu „bolestivě“ dýchá a lidská výkonnost jde tím pádem rapidně dolů, ale navíc tu hrozí i život ohrožující akutní horská nemoc, při níž mimo jiné dochází k otoku mozku či plic.

Povolení k výstupu na nejvyšší horu světa i tak získalo, i přes určitá omezení, jen letos a jen od nepálských úřadů (vydává je i Čína) více jak 450 žadatelů. Za samotné povolení si dnes přitom Nepál účtuje v přepočtu téměř čtvrt milionu korun. K tomu připočítejte cenu dopravy, ne-

zbytné logistiky, nutného vybavení či poplatky nosičům... A přestože je cesta na vrchol vybavena fixními lany, nikde není psáno, že (poněkud

hrubě řečeno) každý platící zájemce bude mít natolik příhodné podmínky, aby byl úspěšný...

**Robert Žďárský*

Vánoce & zdravý životní styl Filmy a zábava

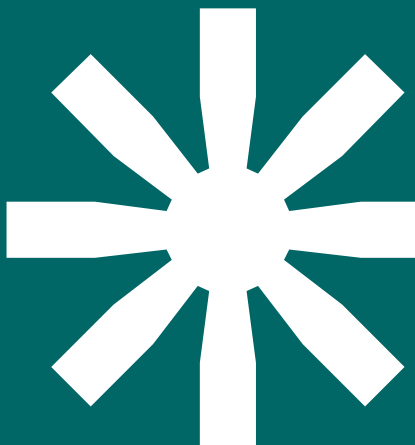
KULT* 04/2023

listopad 2023 – únor 2024

- * Tipy na vánoční dárky magazínu KULT*
- * Jak jíst, když chci být zdravý?
- * Začněte se otužovat?
- * Jaké deskové hry si zahrát o Vánocích?
- * Filmové tipy a recenze

Uzávěrka
13. října 2023

Tisíc mil vašeho dobrodružství

Možná vás napadne, zda je ultramaraton Extrémní závod vlastní silou na 1 000 mil napříč Česko-Slovenskem ještě dobrodružstvím, nebo již utrpením. Možná obojím. Však 1 000 mil adventures také nese podtitul: **Závod na pár dnů, zážitky na celý život!**

Mimochodem vzpomenete si na stejnojmennou píseň od táboráků, kterou s takovou lehkostí zpívá historicky první Zlatý slavík Waldemar Matuška? Tímto závodem se jeho song stává až brutálně realistickým. Třebaže bez onoho koně. Protože zdolat hlavní trasu přibližně jednoho tisíce a šesti set kilometrů není jednoduché, o čemž svědčí i příspěvky účastníků na stránkách závodu. Přesto ji ti nejlepší zvládnou na kolech urazit za osm dní, což odpovídá průměru dvě stě kilometrů na den.

Můžete jít také pěšky, nebo dokonce zvolit variantu „něco mezi“ a vydat se na cestu na čím dál oblíbenější koloběžce. Závod nemá žádný časový limit, jenž by vás nedodržením diskvalifikoval. Musíte jen dodržovat pořadatelé vymezená pravidla, v nichž jsou například zakázána elektrokola.

Historie tohoto závodu se začala psát před dvanácti lety, v roce 2011, kdy se na trať vydala první skupina dobrodruhů z řad turistů, cyklistů, a dokonce nechyběli dva běžci. Závod tehdy vedl jen jednou trasou, dnes existují dvě: severní a jižní. Obě mají společný start, aby se nakonec všichni „potkali“ opět v jednom cíli. Pro ty, kteří se na hlavní trasu necítí, ale přesto si chtějí závod zkusit, existuje ještě varianta 500 mil. Plná délka navíc překoná přibližně 40 000 metrů celkového převýšení!

Možná vás překvapí, že o účast v tomto extrémním závodě bývá velký zájem. Kvůli zachování jeho filozofie a možnosti „být na trase sám“, je však počet startovních čísel pro každý rok striktně limitován počtem 150 lidí na každou trasu. Registrace pro daný ročník se spouští vždy o silvestrovské půlnoci, přičemž

účastníci a dobrovolníci předchozího ročníku mají přednostní právo.

Severní varianta trasy vede podél hranic České republiky s Německem a Polskem a následně slovenským vnitrozemím do jeho nejvýchodnějšího cípu tak, jak to podmínky a geografické možnosti dovolí. Účastníci jižní trasy před vstupem na Slovensko okusí krajinu podél německých a rakouských hranic, přičemž se trasa každý rok pravidelně stáčí z východu na západ a opačně. Z pochopitelných důvodů nejsou trasy v terénu fyzicky vyznačeny a závodníci se orientují pomocí GPS.

Atraktivita závodu však nespočívá v osobní výzvě pro každého z účastníků, ale i v prostředí jednotlivých tras. Ty totiž vedou například přes chráněná území či národní parky, a to i po veřejnosti nepřístupných cestách. Samozřejmě po vás nikdo nemůže chtít, abyste vědomě porušovali zákon, proto mají organizátoři průjezd těchto území pro průběh závodu od příslušných úřadů povolen. Ne vždy se také jedná o cesty vhodné pro jízdu na kole nebo koloběžce.

Není bez zajímavosti, že se na start letošního ročníku chystá i šéfredaktor magazínu, který právě čtete. „Závod 1 000 mil vnímám jako osobní výzvu, jako možnost prověřit své fyzické i mentální schopnosti a zároveň poznat krásy České a Slovenské republiky, místa, na která se jen tak nedostanete. Na „milích“ se mi líbí, že trasa spojuje obě rozdělené země. Vnímám, že tyto dva národy mají k sobě stále hodně blízko. V neposlední řadě jedu tento závod proto, abych zviditelnil a podpořil kulturu obou zemí i kulturně společenský magazín KULT*. Chcete-li mě v mém snažení podpořit, kontaktujte mě. Veškerá finanční podpora bude směřovat na transparentní účet číslo 2200731245/2010 společnosti KULT. Každý dar se počítá, a tak můžete přispět i vy,“ upřesňuje Radek Holík.

***Robert Žďárský**

www.1000miles.cz

Hurá na koupaliště!

Bezpečně s opalovacím krémem, slunečními brýlemi a uzamykací schránkou

Prázdniny v plném proudu, teploty okolo 30 °C a dobrá nálada. Jak tuhle chvíli prožít lépe než čvachtáním se ve vodě na koupališti? A co udělat pro to, abyste čas u bazénu strávili bezstarostně, a hlavně bezpečně?

Dodržujte pitný režim

Během delšího pobytu na přímém slunci nezapomínejte na doplňování tekutin. I když máme tendenci sáhnout po vychlazeném pivu nebo kofole, výživoví poradci doporučují neslazenou vodu. Tu můžete vylepšit nasekanými listky máty s plátky nakrájeného citronu, který tělo dokáže příjemně zchladit. Nečekejte na pocit žízně a pijte pravidelně. Vypijte okolo dvou až tří litrů tekutin denně.

Namažte kůži krémem na opalování

Pokožku namažte ještě předtím, než poprvé vplujete do bazénu. Bledší pleť ochraňte krémem s UV faktorem 50. Tmavší a méně náchylnou pokožku stačí natřít patnáctkou nebo

dvacitkou. Opalovací krém aplikujte během pobytu na koupališti opakovaně. Předejdete tak nepříjemnému a pálivému zarudnutí kůže.

Ochraňte hlavu kšiltovkou a brýlemi

Zabraňte úpalu a úžehu. Nasadte si sluneční brýle a pokrývku hlavy. Kšiltovka nebo klobouk – proti gustu žádný dišputát! Oba doplňky můžete navíc měnit podle nálady i módních výstřelků.

Vyhňte se nepříjemnému zánětu výměnou plavek

Hlavně ženy trpí na různé druhy zánětů – ať už jde o močový měchýř nebo kvasinkovou infekci. Těmto zdravotním nepříjemnostem můžete

na koupališti předjet výměnou mokřých plavek za suché. Rázem se navíc díky tomu proměníte v jinou osobu.

Uschovejte cennosti v bezpečnostní schránce

K příjemnému pobytu na koupališti patří i vědomí, že nic neztratíte. Peněženku, klíče, mobil a další cennosti uložte do bezpečnostních schránek. Ty můžete využít zdarma nebo za drobný poplatek.

**Kristýna Komárková*

Nestůj na Dobráku ve frontě

Koupaliště Dobrák si zakládá na službách a péči o své návštěvníky, kterým nabízí komfort i zážitky. Chcete se cítit jako v hotelovém resortu s all inclusive? Nebo zažít večerní party? Přijďte se okoupat, přijďte relaxovat.

Koupaliště Dobrák nabízí koupání v několika bazénech s kvalitní neohřívanou vodou, nechybí brouzdaliště pro nejmenší děti. V areálu koupaliště jsou tři zóny, VIP, Relax a Fitness, ve kterých můžete odpočívat na slunci. Pro kvalitnější odpočinek si můžete pronajmout jedno ze 100 lehátek nebo 40 „love seat“. Hodiny relaxu si můžete zpříjemnit sportovní aktivitou: badmintonem, plážovým volejbalem a minigolfem. Všechny aktivity kromě minigolfu jsou v ceně vstupného.

Z atraktivní nabídky vyčnívá VIP vstupné, které nabízí: přednostní vstup na koupaliště, VIP oddělenou zónu s relaxační postelí včetně ratanového posezení se slunečníkem, přednostní odbavení u Beach baru, sprchy a šatny, šek v hodnotě 100 Kč na libovolnou konzumaci, ručník a balenou vodu. Doporučujeme rezervaci předem, protože počet komfortních míst je omezen. Areál dále poskytuje kvalitní sociální zázemí a tři provozy s občerstvením v různých cenových hladinách od občerstvení typu fast food až po koktejly z Beach baru.

Novinka letošního roku

Největší novinkou letošního roku je možnost zakoupit si vstupenku předem on-line a nestát zbytečně ve frontě. Loňskou novinkou je „Skip the line“, které stojí 50 Kč a umožňuje vám přeskočit frontu u pokladny. Znovu je možnost večerního koupání, každý den od 18:00 do 21:00. Stejně tak platí, že pokud budete chtít zajít jen na skleničku dobrého moku, tak je možný vstup do areálu zdarma od 18:00, ale bez koupání. I letos bude v provozu kavárna, která bude nabízet zmrzlinové poháry se šlehačkou, krájené ovoce a zeleninové saláty. Vše zmíněné můžete konzumovat na své dece či ručníku.

Máte rádi party?

Na Dobráku zažijete party s živou hudbou každý páteční večer od 19. do 22. hodiny, v závislosti na počasí. Všechny bary s občerstvením budou otevřeny. Na party bude vstup zdarma (do areálu). Je se tedy na co těšit. Přijďte se zchladit v parných dnech, relaxovat a zažít pohodu na Dobráku.

* PR

 KOUPALIŠTĚ DOBRÁK

letní Party každý den

www.koupalistebrno.cz

Dobrovského 29, Brno

Foto: Albatros Media

Telegraficky „nahý“ Jaroslav Foglar

Tahle kniha primárně osloví spíše starší čtenáře/badatele, kteří na příbězích legendárního spisovatele vyrostli a dnes si o jeho díle kladou různé otázky. Pravda, o svém životě nám sice z velké části vyprávěl sám autor v biografii *Život v poklusu*, ale zde máme možnost nahlédnout přímo do osobních deníků.

Začátek tohoto prvního souboru z deníků nás slohem i myšlením seznamuje s třináctiletým chlapcem, který si zapisuje poznámky ze své první větší zahraniční cesty – ozdravného pobytu ve Švýcarsku po první světové válce. Znamenává si postřehy z pobytu na farmě, co měl k jídlu a v neposlední řadě se věnuje (stejně jako v dalších letech deníkových zápisků) svým financím. Například kolik vyhrál a kolik prohrál. Ano, i legendární spisovatel a moralista se v dětství oddával hazardu. Druhá „kapitola“ je věnována již ucelenějšímu vyprávění. Jedná

se však primárně o sešit z tzv. Tábora svazu třinácti, jenž vznikl jako dárek jednomu ze členů oddílu, jehož sestru si tehdy dvacetiletý začínající spisovatel oblíbil. V tomto případě však nejde o ryze osobní deníkové zápisky, ale spíše o humornou reportáž z tábora, který společně prožili. Sám autor se ve své biografii následně netajil tím, že „toužil“, aby se k sešitu dostala i zmiňovaná dívka a on na ni takto zprostředkovat mohl třeba zapůsobit.

Zbýlá část knihy je pak chronologicky celistvá a vymezená obdobím let 1934–1937, kdy **Foglar**

již vedl „svůj“ oddíl – legendární *Pražskou Dvojku* –, pracoval jako úředník, posléze v reklamě a zároveň začínal mít jako spisovatel jisté úspěchy. Do toho zakoupil a na Vltavě ukotvil vyřazený parník jako klubovnu pro svůj oddíl a další pražské skauty bez zázemí. Starosti s parníkem jsou proto pochopitelně významnou částí deníkových zápisků z tohoto období.

Běžný čtenář však bude nejspíš na první pohled zklamán. Totiž to, co je všeobecně vnímáno pod slovy „psát si deník“, jsou v tomto případě převážně telegrafické záznamy denních událostí.

Žádné barvitým způsobem líčené životní osudy velkého literáta zde nenalezneme. Dokonce ani sice zkratkovitě, ale přece jen celistvější vyprávění, jako je tomu například v kronikových zápisech, které vznikají více méně jako výkaz o činnosti. Nejspíš i proto se tento svazek Foglarových deníků jmenuje tak banálně: Celý den drobně přší. Ostatně, záznamy o počasí jsou zde zastoupeny prakticky pro každý den.

Ze zápisků se také mimo jiné dozvídáme, že autor měl rád bio, tedy biograf, a že jej poměrně často navštěvoval. Měl-li na to čas. Ve svých knihách přitom mládež naopak vybízel k aktivitě mimo něj. Byl dokonce dotčen, když se jejich maminka vydala do kina pouze v doprovodu jeho bratra Zdeňka. A to přesto, že se Jaroslavovi, jak si sám poznamenal, některé filmy přímo nelíbily.

Foglarovy deníky, respektive jejich publikovaná část, se nevyhýbají ani tak osobní a veřejnosti tolik diskutované stránce jeho života, jakou byl jeho vztah k ženám. Nyní máme možnost zjistit, že si byl dobře vědom absence životní partnerky a že jej tato situace přinejmenším tížila. Dokonce se snažil, vzdor dodnes neustávajícím spekulacím, prostřednictvím jistě Jiříny o vážnou známost. Bohužel však bez výraznějšího úspěchu. Jeho deníkovým zápiskům z tehdejší doby nejspíš i proto dominují především oddílové a pracovní události.

Přes určitý předpoklad, co všechno se z knihy o jeho osobním životě dozvíme, však Foglarovy zápisky nezasvěcenému čtenáři nejspíš moc smyslu dávat nebudou. Kupříkladu jen některá jména jsou všeobecně známější, zatímco větší

na je anonymní, zmíněná navíc pouze v heslech. Dozvídáme se o běžných starostech oddílového vůdce. O činnostech, které během dne vykonal, i starostech, které se rozhodl zaznamenat. Třeba o zdraví, o koupi klobouku nebo poměrech v oddíle.

Co v knize naopak výrazně pokulhává, a to jde na vrub editorům, je obrazová příloha, která mohla být daleko výmluvnější. Ano, sice slouží jen pro ilustraci, ale přesto bych k jednotlivým

Celý den drobně přší – Výbor z deníků 1920–1937

Jaroslav Foglar, Roman Šantora, Jan Šulc
Nakladatelství Albatros, 2023

Hodnocení: 75 %

fotografiím uvítal popisky. Minimálně kdo nebo co je na snímku. Především proto, že jde ve velké míře o fotografie prvně publikované. Takto se můžeme například jen dohadovat, který z lidí na snímku je Foglar. Nejvíc mě však na knize udivilo, a zjevně v tomto ohledu nebudu jediný, proč Foglarovy deníky vůbec vyšly? Podle ediční poznámky jsou samozřejmě redigované. Přesto si jako čtenář možná až příliš tíživě uvědomuji, že si legendární spisovatel a vychovatel mnoha generací chlapců svého oddílu, respektive čtenářek i čtenářů prostřednictvím knih, nepoživoval zápisky s úmyslem jejich zveřejnění. Dokonce je prý chtěl jeden čas i zničit. V tomto kontextu se spoléhat na diskretnost editora mi přijde přece jen trošku málo.

Tuto knihu proto vnímám s výraznými rozpaky, skoro až na hranici morálky. Jaký je vlastně přínos publikování jeho deníků? Je Foglarovo dílo vůbec nutné doplňovat tímto skoro až bulvárním způsobem? Třeba i s vědomím toho, že zveřejněné podrobnosti z jeho života sice nejspíš zaujmou coby obraz obyčejného člověka, ale mnohé možná také negativně překvapí.

*Robert Žďárský

*KNIHY

Porážíme INFLACI dlouhodobě a vytváříme vám RENTU se zkušenostmi od roku 2007.

INVESTICE OD 500 000 Kč
PŘES 100 VIDEÍ NA YOUTUBE
INVESTIČNÍ VIDEOKURZ
ZDARMA

www.kuznecovinvest.cz
youtube.com/michalkuznecov
michal@kuznecovinvest.cz
732 684 930

OSOBNÍ KONZULTACE PRO SEZNÁMENÍ BEZ POPLATKU, NÁSLEDNĚ ROČNÍ PAUŠÁL

KULT* 2023/2

Bitva o Blata, autorka fotografie
Jana Elohir Drozenová

Komu je určen LARP a proč se o něm v poslední době mluví stále víc?

Pokud rádi sledujete zprávy či články o umění a kultuře, jistě jste si všimli, že se v posledních letech objevují v různých médiích články o LARPU. Možná vás zaujaly, a tak jste s tímto pojmem důkladně obeznámeni. Možná však naopak nevíte, o co jde, LARP vám nic neříká a stejné články jste bez povšimnutí přeskočili. Během let se z tohoto poměrně nového kulturního fenoménu stalo umění, pokrývající celou škálu žánrů a nabízející svým hráčům moře nevšedních zážitků.

Většina článků začíná vysvětlením, co to LARP je (v češtině už se nepíše jen jako zkratka, ale je uznáno i slovo larp) s tím, že jde o zkratku z anglického Live Action Role Play, tedy v překladu hraní rolí naživo. To ale ani zdaleka nevystihuje, co všechno LARP zahrnuje. Obsahuje prvky improvizáčního divadla, ale na rozdíl od klasického představení se obejde bez diváků. Zato je zde větší množství účastníků ztvárňujících jednotlivé role bez scénáře, jen na základě pokynů organizátorů nebo zcela volně podle toho, o jaký typ hry se jedná. Nejlepší tedy bude, představit

si několik různých typů LARPů a podívat se na to, jaké zážitky si z nich hráči odnesli.

Zdeněk miluje historii

Zdeněk pracuje jako programátor. Zajímá se o historii, o které si rád čte a dívá se na filmy. LARP ho dlouho lákal, a když se dozvěděl o hře *Krvavé časy*, neváhal a přihlásil se.

„Dostali jsme od organizátorů postavy, kde bylo napsáno, koho hrajeme, s kým se známe, jakou má naše postava povahu a čeho se snaží ve hře dosáhnout, ale v samotné hře to už bylo na

nás. Vysvětlili nám stručná pravidla, absolvovali jsme nějaké workshopy a pak už se hrálo. Všichni jsme dostali nádherné kostýmy, hráli jsme na hradě a tím, jak se do hry ponořili všichni kolem mě, mě to úplně vtáhlo. Na chvíli jsem se stal skutečným šlechticem. Hra byla napínavá, plná zvrátů, zrad a intrik. Nikdy jste nevěděli, co se stane nebo kdo se vám pokusí vrazit dýku do zad. Myslel jsem si, že mi to možná nepůjde, nejsem žádný herec, ale všechno bylo tak opravdové, že mě to prostě pohltilo. Ani se mi nechtělo končit a těším se, že si zase zajedu zahrát.“

Marie má ráda knížky o Zaklínači

Marie je studentka. Ráda čte, zejména fantasy a jednou z jejich oblíbených sérií je Zaklínač spisovatele **Andrzeje Sapkowského**. O LARPU v minulosti slyšela, ale nikdy ho nevyzkoušela. Když jí známí řekli, že v Polsku se hraje Witcher School, LARP, při kterém si vyzkoušíte, jaké to je studovat pod vedením mistrů na skutečného zaklínače, bylo rozhodnuto.

„Brala jsem to od začátku do konce jako zážitek a musím říct, že předčil moje očekávání. Od chvíle, co jsem si oblékla kostým, jsem si až do konce připadala jako skutečný zaklínačský učeň. Hra se opakuje, takže nebudu raději prozrazovat děj, ať ostatním nezkažím překvapení, ale stojí to za to.“

Alena má ráda drama

Paní Alena pracuje jako účetní v malé rodinné firmě. Má už dospělé děti a o vikendech se s chutí věnuje LARPU. Vyzkoušela různé typy her, ale nejvíce ji zaujaly dramatické komorní LARPy.

„V mojí práci si moc vzrušení neužiju, a pokud jo, je to spíš špatná zpráva. Tak jsme s manželem

zkusili LARP. On hraje u nás ve vesnici ochotnické divadlo, tak jsem si myslela, že ho to chytne spíš než mě, ale nakonec se raději vrátil k divadlu, zatímco mě baví víc LARPy. Líbí se mi, že tu nejsou diváci. Nikdo na vás nekouká a nehodnotí, jak vám to jde nebo jak u toho vypadáte. Líbí se mi hlavně komorní hry, kde je méně hráčů, takže se neztrácím v postavách a hraje se na malé ploše, takže nemusím nikde pobíhat a hledat lidi, se kterými chci hrát. Navíc to bývá na chvíli. Prostě se sejdeme odpoledne třeba v salonku nějaké kavárny, hrajeme dvě nebo tři hodinky a pak tam rovnou můžeme zůstat, dát si kafičko a probrat zážitky ze hry.“

Jana má při hře ráda volnost

Jana je velice zručná a ráda se věnuje výrobě kostýmů a doplňků pro hraní LARPU. Je to už zkušená hráčka a oceňuje možnost volně interagovat s ostatními a vymýšlet si do hry vlastní obsah. Proto dává přednost sandboxu – LARPU, který má pravidla, ale v jejich rámci můžete hrát, jak budete chtít.

„Jezdím na hodně různých LARPů, ale ne vždycky mám náladu hrát předem napsané

role. Často jsou na můj vkus zbytečně pře-dramatizované. Mám raději klid a užívání si role, kterou hraju. Někdy je to šlechtična, jindy služka, někdy elfka, jindy chci být raději za skřetici. Vyřídím se při výrobě kostýmu a pak se nechám překvapit, kam mě moje role zavede. To se mi na sandboxech líbí asi nejvíc. Nikdo, ani organizátoři, předem netuší, jak hra dopadne. Je to jen na nás hráčích. Líbí se mi pocit, že to máme ve svých rukou.“

Marek jezdí tábořit s kamarády

Marek a jeho přátelé spolu chodili do skautu a později začali jezdit na společné výlety spojené s tábořením v přírodě. Zároveň se postupně dostali k „dřevárnám“. LARPům, jejichž hlavní náplní je bitva s bezpečnými napodobeninami zbraní.

„Je to vlastně všechno, co mě baví. Jedu s kamarády tábořit do přírody, máme super kostýmy, které vyrábíme společně, aby bylo vidět, že jsme z jedné skupiny. Jezdíme hlavně na fantasy bitvy, třeba podle Pána prstenů. Používáme měkčené meče, kopí a sekery. Každá bitva má ohledně zbraní trochu jiná pravidla. Na mís-

KROUŽKY NÁS BAVÍ!

- 800 kroužků na 11 místech v Brně a okolí
- pro všechny generace
- přihlašování od 1. června 2023

luzanky.cz

LUŽÁNKY
Středisko volného času

ZOO BRNO 70

Díky nám více o přírodě víc.

www.zoobruno.cz
Vlk arktický (*Canis lupus arctos*)

Krvavé časy, historický LARP zasazený do roku 1313, autor fotografie Petr Zíp Hájek

Maledictum, autor fotografie David Szeliga

tě bojujeme v bitvách, plníme úkoly a získáváme body pro naši stranu. Poslední dobou přibývá bitev se super prvky, jako jsou různé hradby a monstra, co připravují organizátoři. Nosíme kovovou zbroj, která je dost těžká, takže si určitě dovedete představit, jak náročné je v tom bojovat. Zbroj není povinná, ale máme za ni různé bonusy. Je to skvělá zábava a odreagování. Večer jsme vyřízeni, ale většinou to stojí za to.“

Jak ilustrují zážitky hráčů, LARP je formou kreativní zábavy pro všechny věkové skupiny.

V mnoha, zejména skandinávských zemích je navíc i běžnou součástí výuky nebo uznávaným uměleckým směrem. V Česku se LARPy vyvinuly ze skautských her a jejich pestrost a kvalita patří ke světové špičce. Jestliže chcete LARP vyzkoušet, ale ještě jste nehráli, doporučujeme vybrat si hru, která vás zajímá, a obrátit se na její organizátory. Případně se na vše, co chcete vědět, můžete zeptat na některé z mnoha larpových skupin na sociálních sítích.

***Kateřina Matulíková**

Kam se obrátit, pokud vás LARP zaujal?

Stránky <https://www.larpy.cz/> obsahují články o proběhlých larpech, kalendář plánovaných akcí, kde se na ně můžete přihlásit, a umožňují odebrat e-mailový newsletter, takže vám už žádná nová informace neunikne.

Dalším místem, kde najdete krátké medailonky her a možnost se na ně přihlásit, je web <https://hrajularpy.cz/>.

*VOLNÝ ČAS

Nechť vás provází karty

Deckbuilding je herní systém založený na získávání karet do původně chudého balíčku, jež do konce hraní posilujete a dokola používáte. U nás je známý díky oblíbenému Dominionu, a nyní mají v tomto typu her zástupce i Hvězdné války. Vývojář Caleb Grace ve spolupráci se spoustou šikovných lidí vytvořil Star Wars: The Deckbuilding Game (SW:DBG), kterou v našich končinách vydal Blackfire.

SW:DBG je hrou pro dva, přičemž první zastupuje obávané Impérium a druhý svobodomyšlné Rebely. Cílem je zničit soupeři určitý počet planetárních základen, k čemuž zdaleka nestačí počáteční slaboučké karty. Hráči sedí naproti sobě a mezi sebou mají galaktickou nabídku šesti karet (s jednou univerzální navíc), z níž získávají vesmírné lodě, bojové stroje, vojáky, důstojníky a hrdiny. Jakmile si něco koupí, řada je okamžitě doplněna.

Karty při zahrání poskytují útok, zdroje a Sílu (ano – The Force). Pomocí útoku ničíte soupeřovy základny, vesmírná pravidla i karty v nabídce. Za zdroje karty kupujete. O Sílu se v průběhu hry přetahujete, a kdo jí má na své straně, může získat nemalou výhodu.

Imperiálové i Rebelové mají vlastní karty, jež druhá strana nesmí koupit ani zahrát. Většinu ze soupeřových karet však mohou ještě před nákupem zničit a získat za to odměnu. Velké množství karet patří do neutrálního balíčku přístupného oběma, přičemž i v něm se najde mnoho šikovných kousků.

Přestože je SW:DBG i v základní podobě výbornou kompaktní hrou, má velký potenciál pro případná rozšíření. Kromě motivů z původní trilogie a filmu Rogue One se snad časem dočkáme i karet jako Ahsoka Tano, Grogu či Velkoadmirál Thrawn. Ne že by je však SW:DBG ve své současné podobě potřebovala.

***Radovan Kolbaba**

Star Wars: The Deckbuilding Game

Rok vydání: 2023

Počet hráčů: 2

Věk: 12+ (uvedeno na krabici, ve skutečnosti spíše 8+)

Herní doba: cca. 30 minut

Blackfire CZ

Hodnocení: 80 %

KULT* 2023/2

U The Last of Us Part 1 záleží, kde ji budete hrát

Pokud jste viděli seriál The Last of Us, jistě si jej spojíte se stejnojmennou hrou, jejíž první část vyšla 30. března 2023 na PC a PS5. Jde o předělávku ikonické adventury, která vycházela na několika generacích konzolí a stala se známou díky skvělému příběhu a uvěřitelně napsaným postavám.

The Last of Us spadá do oblíbeného zombie žánru. V tomto případě za zombifikaci může nenápadná houba z rodu *Cordyceps*, která mimochodem skutečně existuje a napadá hmyz. Pro účely hry ale přesedlá na lidské hostitele, kteří se během několika hodin po kousnutí infikovanou osobou stávají nebezpečnými agresivními monstry, toužícími houbu rozsévat mezi další oběti.

Jakkoli je zombie žánr zpravidla spojován s běčkovými a slabšími příběhy plnými akce a krve, zde se jedná o příběhovou lahůdku, kterou byste si rozhodně neměli nechat ujít. Hrajete za **Joela**, postaršího mrzouta, jehož náladu kolaps civilizace rozhodně nevylepšil. Lidstvo s příchodem apokalypsy přišlo o většinu svých vymožeností, společnosti se rozpadly a lidé přežívají jen na pár dobře bráněných usedlostech a v karanténních zónách, kde platí stanné právo. V jednom takovém místě začíná i váš příběh. Vaším úkolem je propašovat odsud čtrnáctiletou

puberťačku **Ellie**. Vydáváte se na dobrodružnou cestu plnou velkých i malých příběhů, napětí, nebezpečí, ale i dojetí a zoufalství. Příběh je vyprávěn s obrovským smyslem pro detail, takže i při opakovaném dohrání máte stále co objevovat. Hlavní výtka gameplayi bývá, že jde spíše o interaktivní film. Je pravda, že děj je silně závislý na filmečcích, které jsou předelovány herními pasážemi v podobě koridorů, ale jelikož se jedná především o příběhovou adventuru, při hraní to nijak nevadí.

Prostředí jsou zajímavá, krásně vykreslená a ze všeho přímo číší, jak si příroda po pádu civilizace bere svět zpátky. Lidské drama, které se kolem odehrává, je pro ni bezvýznamné. Znepokojivě nádherný svět je navíc na konzoli vykreslen tak věrně, že místy přímo vyráží dech. O něco hůře jsou na tom bohužel hráči na PC. Jakkoli silný herní stroj máte, připravte se na zklamání, neboť hra nebude zdaleka vypadat tak dobře, jak by měla. Padání, hodinové načítání shaderů,

doskakování textur a další lahůdky vedly Steam k tomu, že v rozporu s běžným přístupem začal za hru vracet peníze i hráčům, kteří „odehráli“ více než dvě hodiny.

Máte-li tedy na výběr, vřele doporučuji zahrát si hru na konzoli, kde si ji zaručeně užijete. Na PC bych naopak radila trpělivost. Je možné, že autoři hry ještě vyspraví nějakým patchem. Bez něj to je zatím sice krásný, ale i zbytečně frustrující zážitek.

***Kateřina Matulíková**

The Last of Us

Vývojář: Naughty Dog

Vydavatel: Sony Interactive Entertainment

Platformy: PC, PlayStation 5

Hodnocení KONZOLE: 90 % *****

Hodnocení PC: 68 % *****

Sherlock Holmes: The Awakened potěší fanoušky Lovecrafta

Ukrajinské studio Frogwares je proslulé svými hrami se Sherlockem Holmesem v hlavní roli. Plánovaná hra zasazená do otevřeného světa se ale kvůli válce musela odsunout, a tak vznikl alespoň remake adventury z roku 2007. Není to ale jen prostá předělávka původní hry do Unreal Engine. Po stránce formy i obsahu jde v podstatě o novinku.

Sherlock Holmes: The Awakened se inspiroje jak díly **A. C. Doylea**, tak **H. P. Lovecrafta**, zejména jeho mýtem Cthulhu. Příběh se odehrává roku 1882 a zavede nás do Londýna, Švýcarských Alp i New Orleans, kde budeme postupně řešit případ záhadných zmizení. Kromě hlavní dějové linky nabízí hra možnost přijímat vedlejší zakázky a řešit menší případy.

Mysteriózní příběh pohybující se místy až na hranici přičetnosti je výsledkem pochopení autorů pro obě klasická díla, ze kterých vycházel. Hra má navíc oproti původní verzi přepracované úkoly, nový dabing, hudbu i design úrovní, a aby toho nebylo málo, má i nový konec. Je zasazena do částečně otevřeného světa, kde se můžete volně pohybovat po jednotlivých lokacích, ale ne mezi nimi.

Atmosféra hry by se místy dala krájet, a tak není divu, že toto dobrodružství má zásadní vliv i na

vztah **Holmese s Watsonem**, kterého si mimochodem v některých pasážích zahrajete. Mimoto ale řešíte primárně vyšetřování případu. Vyslýcháte svědky, hledáte důkazy a zkoumáte místa činu. Díky tomu si postupně budujete teorie o tom, co se na místě odehrálo. Přestože má *Sherlock Holmes: The Awakened* trochu prkenné animace postav, jsou její detektivní části lahůdkou, kterou mají Frogwares výborně zvládnutou.

O něco horší situace nastává, pokud se rozhodnou přidat do hry zpestření v podobě akčních prvků. Velká část z nich je řešena skrze neoblíbené quick time eventy, takže místo vrstvy dobrodružství přidávají spíše vrstvu otravnosti. Finále se také moc nepovedlo a místo gradace nabízí frustrující pasáž, kterou budete nuceni opakovat stále dokola. Celkový zážitek ze hry je solidní, ale doporučila bych ji spíše hráčům,

kterí mají rádi detektivky a hledají něco, u čeho by mohli zapojit své mozkové závity.

***Kateřina Matulíková**

Sherlock Holmes: The Awakened

Vývojář a vydavatel: Frogwares

Datum vydání: 11. dubna 2023

Platformy: PC, PlayStation 4, PlayStation 5, Switch, Xbox One, Xbox Series S/X

Žánr: adventura

Herní doba: 12-15 hodin

Česká lokalizace: ano (titulky)

Hodnocení: 72 %

Mutanti všech zemí, spojte se!

Marvel United je hra spojující tahy figurkami, plnění úkolů, boje s nepřáteli, taktické vykládání karet a kooperaci hráčů. Desková verze nejpůvodnějšího komiksového univerza je na českém trhu přes rok a postupně k ní přibývají rozšíření. To poslední se jmenuje **Marvel United: X-Men** a i bez původní hry nabízí vynikající zážitek.

Cílem hry je porazit padoucha, jenž stejně jako vy putuje po šesti lokacích a škodí, kde může. Každý ze čtyř zlosynů představuje jinou výzvu, a tak jednou chráníte politika, jindy procházíte před ukrutným lovcem, pak zase spěcháte, než protivníkovi dojdou karty, čímž prohrajete, stejně jako když soupeř dokončí svůj ďábelský plán.

Hrdinové se pomocí karet či získaných žetonů přesouvají, bojují, chrání civilisty či zabírají hrozbám. I oni jsou rozdílní, nejen proto, že mají na kartách jiný poměr akcí, ale též díky svým schopnostem. V boji s arciilotrem se hodí *Wolverine* a jeho adamantiové drápy, pro rychlý přesun spolubojovníků využijete *Storm*. Navíc na sebe karty navazují a bez spolupráce nevyhrajete.

Pestrobarevný grafický kabát je ušit spíše pro mladší hráče, čemuž neodpovídá věkové doporučení 14+. V tomto případě údaj na krabici ignorujte, hru zvládnou i sedmiletí. Uvnitř naleznete mimo jiné deset krásných plastových figu-

rek – osm hrdinů a čtyři padouchy. Že mi nesedí počty? To proto, že *Mystique* a *Magneto* jsou tzv. antihrdinové a lze je použít pro obě role, což *Marvel United* (MU) dříve neumožňovalo.

Jakkoli hraje roli náhoda – především v kartách, jimiž útočí padouch, a těch, jež si líznou hráči –, málokdy máte pocit, že je hra nespravedlivá či ubíjející. Důvodem je též svižné hraní – partie zabere kolem 40 minut. Když vás lotr přechytračí, což se může stát i do čtvrt hodiny, lze s radostí začít znovu.

Herní mechanismy jsou poměrně jednoduché, a přitom umožňují obrovskou variabilitu. Schopnosti protagonistů a antagonistů jsou dostatečně unikátní, aby vás hraní hned neomrzelo. Navzdory tomu by hře prospělo více zloduchů, což je nutné řešit dokupováním rozšiřujících sad MU – u nás zatím vyšla *spider-manovská*, *deadpoolovská* a se *Strážci galaxie*.

**Radovan Kolbaba*

Marvel United: X-Men

Rok vydání: 2023

Počet hráčů: 1-5

Věk: 14+ (uvedeno na krabici, ve skutečnosti spíše 7+)

Herní doba: cca 40 minut

Blackfire CZ

Hodnocení: 88 %

Léto ve VIDA!

Léto ve VIDA! bude plné zážitků souvisejících s vodou, řekami a oceány. Ve VIDA! momentálně promítáme 3D film *Poslední útes*. „Díky nejmodernějším technologiím uvidíte podmořský svět ze zcela nové perspektivy. Objevíte jeho rozmanitost a budete mít živočichy téměř na dosah ruky. Korálový útes je úžasný ekosystém, který je velmi náchylný na změny prostředí a klimatu. Jeho zkoumání nám může hodně napovědět, jaký je stav životního prostředí na naší planetě,“ zdůraznil ředitel centra **Lukáš Richter**. Promítáme denně za příplatek 50 Kč ke vstupnému. Tento film je promítán v rámci ČR poprvé.

Celé prázdniny budeme objevovat svět pod hladinou. V rámci dílen s pokusy se vypravíme po stopách kapitána Nema. Na nové science show pak zjistíte, co se děje s lidskými smysly pod vodou. A ve venkovní expozici bude připravena stezka o vodě. Ponořte se ve VIDA! za zážitky.

„O víkendech budeme navíc promítat 3D film *Pidiobří*. Těšte se na nečekané dobrodružství s odvážným čipmankem a nebojácným stepním křečkem. Díky záběrům natočeným pomocí vysokorychlostních kamer s ultra vysokým rozlišením zažijete 43 minut plných napětí, roztomilých scén i dojemných okamžiků ze skutečného života hlodavců. Promítáme s velmi zdařilým dabingem Jiřího Lábusa,“ doplnila mluvčí **Kateřina L. Brettschneiderová**.

VIDA! science centrum, www.vida.cz

www.vida.cz

VIDA!

3D FILM POSLEDNÍ ÚTES

ZÁBAVNÍ VĚDECKÝ PARK VIDA!
u brněnského výstaviště
promítáme každý den

Nejlepší stavby Jihomoravského kraje za rok 2022 oceněny

Nejlepší projekty jihomoravských stavebníků za uplynulý rok se ve čtvrtek 20. dubna 2023 slavnostně představily v reprezentativních prostorách auly Fakulty stavební VUT v Brně při vyhlášení výsledů 21. ročníku soutěže Stavba Jihomoravského kraje 2022

*SOUTĚŽ

KULT* 2023/2

Odborná porota v čele s prof. Rostislavem Drochytkou vybírala vítěze z celkem 36 staveb v pěti soutěžních kategoriích. Ocenění si převzalo také 10 studentských a doktorských prací, jejichž práce byly oceněny v rámci soutěže O nejlepší studentskou a doktorskou práci z oblasti stavitelství 2022.

Mezi oceněné, architektonicky i technologicky zajímavé stavby patří velkoryse pojatý polyfunkční objekt Palác Trnitá, který se stal novou dominantou ulic Trnitá, Fuchsova a Placzkova v Brně. Dále například komplex EISGRUB – pivovar a penzion v Lednici, rekonstrukce budovy Českého rozhlasu nebo obnova Mendelova skleníku, na původním místě zahrady kláštera na Mendlově náměstí. Z dopravních staveb

stojí za pozornost prodloužení tramvajové trati ke kampusu MU v Bohunicích s 600 metrů dlouhým tunelem a podzemní zastávkou, za vodohospodářské stavby jmenujme čistírnu odpadních vod v obci Hlína s jejím přirozeným čistícím procesem, bez zásahu lidské ruky nebo přívodu elektřiny. Zvláštní cenu poroty obdržela unikátní Dětská léčebna se speleoterapií v Ostrově u Macochy, Cenu časopisu Stavebnictví získal zajímavě řešený rodinný dům v Babicích a ocenění hejtmana Jihomoravského kraje přeložka tramvajové trati na ulici Plotní v Brně.

Vítězné stavby:

STAVBY OBČANSKÉ VYBAVENOSTI

(uděleny dvě první ceny bez určení pořadí)

- 1. místo: Palác Trnitá, Polyfunkční objekt, Brno
- 1. místo: Komplex EISGRUB – Pivovar Lednice a RESORT EISGRUB

BYTOVÉ STAVBY

- 1. místo: Novostavba bytového domu Merhautova, Černá pole, Brno

DOPRAVNÍ A INŽENÝRSKÉ STAVBY

- 1. místo: Prodloužení tramvajové trati z Osové ke kampusu MU v Bohunicích, Brno

REKONSTRUKCE STAVEB A OBJEKTŮ

- 1. místo: ČRo Brno – III. etapa rekonstrukce budovy Beethovenova 25/4, Brno

VODOHOSPODÁŘSKÉ A EKOLOGICKÉ STAVBY

- 1. místo: Čistírna odpadních vod v obci Hlína

Přehled všech oceněných staveb na www.stavbajmk.cz.

M Muzeum
města Brna
MΣ

Eliška Rejčka: Dar středověku

Zmizelé gotické
rukopisy zpět v Brně

Výstava se koná pod záštitou
JUDr. Markéty Vaňkové,
primátorky statutárního města Brna

Unikátní výstava
na Špilberku

1.6.—20.8.
2023

Muzeum
města Brna
Hrad Špilberk

B | R | N | O

Österreichische
Nationalbibliothek

Stadt
Wien

MB

Benediktinské
opatství Rajhrad

POznaň*

Muzeum
ředitelství
ANNO V BRNĚ

šalina

SEKALC

DISCJUNK

SPRINT

COLORE X

MORAVINO
VALTICE

B | R | N | O | jihomoravský kraj

|| REGIOJET

IGNIS brunensis

27/5–21/6 2023

SVĚTOVÁ SOUŘEŽ
OHŇOSTROJŮ WINNER
OF WINNERS

BRNĚNSKÁ
PŘEHRADA

10/6 CZE
& DRONE SHOW

14/6 FRA

17/6 NOR
& DRONE SHOW

21/6 SWE

DRONOVÉ SVĚTELNÉ SHOW

ZAČÁTKY VŠECH OHŇOSTROJŮ VE 22:30
DRONOVÉ SHOW VE 21:50 PŘED SOBOTNÍMI OHŇOSTROJI 10/6 A 17/6 NA PŘEHRADĚ
/ ZMĚNA ČASU A TERMÍNU DRONŮ V PŘÍPADĚ NEPŘÍZŮVIVNÉHO POČASÍ VYHRÁZENA
HUDBA K OHŇOSTROJŮM I DRONŮM – RÁDIO KROKODYL 103 FM

FESTIVAL ZÁBAVY V BRNĚ
A NA JIŽNÍ MORAVĚ OD KVĚTNA DO ZÁŘÍ

ZNOJEMSKÉ HISTORICKÉ VINOBRANÍ 8.-10. 9. 2023

**Mirai • Mikolas Josef • Queenie • Aneta Langerová • Pokáč
Hrubá hudba • VUS Ondráš • Bert and Friends**

VSTUPENKY V PRODEJI

ZNOJEMSKEVINOBRANI.CZ